



Kuifje

Nr 48
43^e jaargang
22-11-88

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77



DOMMEL...
Een invasie
van gags!

THORGAL

De tranen van Tjahzi

DOSSIER ZEE



**Rosinski
in Oslo**

40 F — NEDERLAND f 2,65



3792237010002 06890

Brievenpost:



Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:

Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.

Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.

Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Een onwijs gaaf doel

Beste, geachte Kuifjeredaktie, Het is sinds 31-5-1988, dat ik nog maar één doel heb: wachten op de post... maar natuurlijk het blad KUIFJE. (Alle verhalen zijn onwijs gaaf, maar er zijn uitschieters in de goede zin bedoeld.) B.v. **Gord, Max en Cati** en soms **Garfield**. Maar dit is niet de reden van mijn brief; de reden en oorzaak zijn: ...drie vraagjes (domme, maar ja). 1. Wat is een Lombardcatalogus en hoe kan ik die krijgen? 2. In het SUPERVAKANTIEBOEK nr. 1 staat een geschreven verhaal van **Rik Ringers** en er staat dat het vervolg op blz. 83 is, maar blz. 83 zit er niet in! 3. Weer in het SUPERVAKANTIEBOEK nr. 1 zijn er verhalen die in het originele boek* niet staan. Hoe komt dat? Ook al komt dit niet in brievenpost, toch zou ik als dat kon graag antwoord krijgen (aub). Daaag. *origineel album dat je in de winkel koopt. PS Sorry dat het zoooo lelijk geschreven is.

Brann Verstraete,
Rollegem, België

BB (beste Brann), Zo'n brief hebben we op de redaktie nog nooit ontvangen, het is dan ook alleszins op z'n plaats dat je je voor je handschrift excuseert, want pas met een plus 3 plus 3 bril kon DOMMEL hem aan! Je vragen: 1. Moet je eens goed luisteren; hebben ze daar in Rollegem soms geen woordenboeken dat je mij daarmee lastig valt? 't Loopt echt de spuigaten uit hoor met die lezertjes! Maar als alles klopt heb je inmiddels een catalogus thuis ontvangen. (Dat was dat boekwerkje met afbeeldingen en titels van de bij Lombard verkrijgbare albums!) 2. Kijk misschien wist je dat ook al niet, maar **Rik Ringers**

is een detectivestrip, dus zoek nog maar even door. 3. Niet alle verhalen verschijnen in album, dat heeft soms met kwaliteit en vaak met lengte en/of populariteit te maken. We wensen je onderwijzer(es?) sterkte met het beoordelen van jouw schoolwerk! gr DOMMEL.

De beste

Beste redaktie, Ik lees Kuifje al jááren en ik vind het nog steeds een hartstikke goed blad. Wat zeg ik... goed! ...DE BESTE!!! Nu even een paar vraagjes: 1. Wanneer komen **Roze Bottel, Hugo en Clifton** weer terug? 2. Staat **Robin Hood** niet meer in Kuifje omdat Turk niet meer bij Lombard is? 3. Wordt **Clifton** daarom tegenwoordig ook door Bédú getekend? (Hij doet het overigens niet minder goed!) 4. Zal 'Het Big Bagno' van William Hazehart net als Knipoogje deel 8 ook met slappe kft verschijnen? De uitvoering met harde kft vind ik leuker. 5. Kunt u mij een Lombardcatalogus sturen? Dat was het. Alvast bedankt voor de antwoorden en geef DOMMEL een grote kuif van me!

Erik van Tilborg,
Giessen, NL

HADIEE, Kuifje is inderdaad DE BESTE dat heb je goed gezien! Je vragen: 1. Roze Bottel en Clifton komen voorlopig niet, maar Hugo is er al zoals je gemerkt zult hebben en loopt door t/m 1989 no. 3. 2. Turk zit nu bij Dargaud, dat is dus duidelijk. 3. KREK, je heb geliek! 4. Hoe een strip met harde kft nou nog leuker kan zijn dan dezelfde strip met slappe kft vat ik even niet, maar als je zegt fraaier of mooier dan ben ik 't met je eens. Alleen: de prijs is toch wel bezwaarlijk voor velen! 5.

Komt eraan! En wat je laatste opmerking betreft zal dat wel weer op kosten van de redaktie moeten, kun je 't missen zo? Of stuur je soms nog een bank- of giro-overschrijving? Alvast bedankt, DOMMEL!

Kuifje in de Sovjet-Unie

Beste redaktie, ik zal maar met het belangrijkste beginnen. Ik heb alle Kuifjes, behalve 'Kuifje in de Sovjet-Unie'. Nu wou ik vragen kan ik die nog krijgen? Zo ja, waar en hoe duur? Ik lees Kuifje in de leesmap dus lig ik wat achter, maar dat geeft niet. Complimenten aan **Ernst** en **Dupal** Krijg ik een Lombardcatalogus? O, ja en leuk dat **Garfield** er in staat. Verder houd ik van **Clifton, Thorgal** en **DOMMEL** natuurlijk. Veel succes met jullie blad en de groetjes van

Bas, NL.

BB (Beste Bas), Allereerst: stuur ons nog even je adres, dat had je namelijk niet in je brief vermeld en omdat er veel mensen zijn die postzegels sparen verdwijnen er nog wel 'ns enveloppen, begrijp je? 'Kuifje in de Sovjet-Unie' was destijds (1930) het eerste Kuifje-album en is lang alleen in 't Frans verkrijgbaar geweest. Hergé voelde ook later weinig voor een nieuwe uitgave, omdat de manier waarop hij de Russische maatschappij had weergegeven inmiddels op z'n minst omstreden was geworden! In Nederland verscheen het album dan ook voor het eerst (1972) als illegale uitgave, alvorens besloten werd het verhaal legaal uit te brengen in de Nederlandse vertaling van de 'Archieven van Hergé', samen met 'De Avonturen van Totor', Kuifje's voorloper, waarvan weer in 1978 een nieuwe uitgave verscheen. Al deze uitgaven zijn inmiddels antikwarisch, dus duur! Gelukkig voor jou is er dit jaar een nieuwe albumversie van 'Kuifje in de Sovjet-Unie' uitgebracht door Casterman. Het boekwerkje met zo'n 150 pagina's met de 'originele' omslag is nog overal verkrijgbaar voor rond de fl. 15,-. Groetjes DOMMEL.



Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5225600
Uitgever: Lucien Lottefier,
Theodore Rooseveltstraat 46
1040 Brussel
Hoofd-redaktie Nederlandse
Editie: Rob Harren
Fotografie: De Schutter N.V.
Druk: De Bièvre N.V.
Brasschaat

Abonnementsopgave voor België

Per half jaar (26 nrs.) 900 BF.
Per jaar (52 nrs.) 1700 BF.
Lombard Uitgaven -
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5225600

Abonnementsopgave/klachten voor Nederland:

P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden:
fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementsstermijn schriftelijk opgeven.
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Fimla B.V.
Zandvoortselaan 57
2106 CJ Heemstede
Telefoon 023-280712
Telex 41497
Telefax 023-291762

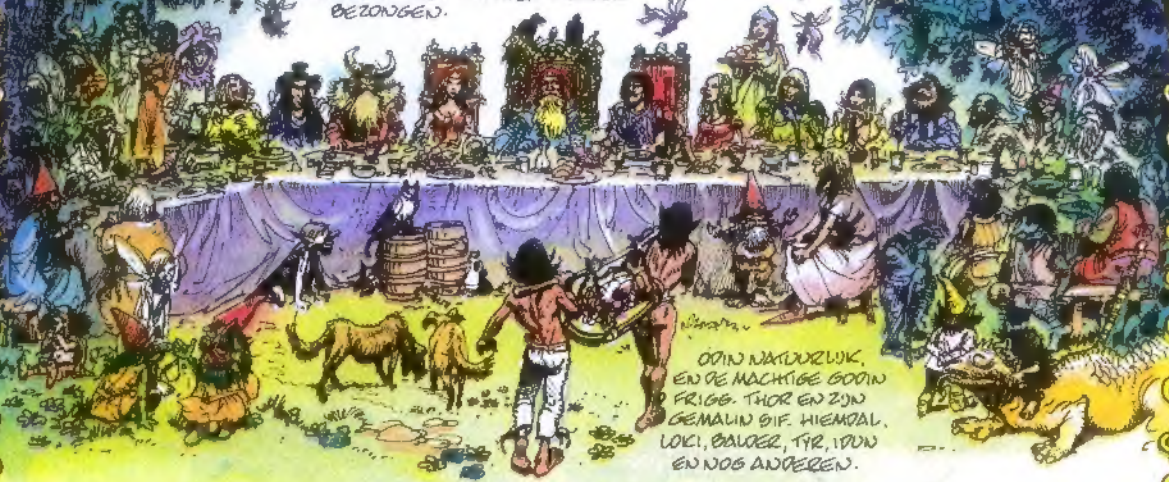
KUIFJE-NEDERLAND

Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon:
023-290190/290192/280712
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

THORGAL



AAN HET HOOFD VAN DE GODEN VAN ASGARD, HET HEEMELSE RIJK VAN DE GROTE OORN, STAAN DE VOORNAAMSTE GODEN, WIER VERHEVEN HEEDEN, DADEN EN ROERIGE LIEFDEGELEVEN DOOR DE MENSEN UIT HET NOORDEN WERDEN BEZONGEN.



OORN NATUURLIJK, EN DE MACHTIGE GODIN FRIGG. THOR EN ZIJN GEMALTIEN SIF. HIEMDAL, LOKI, BALDER, TYR, FREY EN NOS ANDEREN.

MAAR ER WAREN OOK MINDER BEKENDDE GODEN, WIER NAMEN DOOR DE STERVELINGEN BLECHTIS ZELEN WERDEN AANGEROEPEN.

EN ONDER HEN WAS DE JONGE VIGRID ZONDER TWIJFEL EEN VAN DE MINST BEKENDEN.



VIGRID WAS EEN DICHTERLIJKE GOD, EEN STILLE DROMER DIE NOS NOOIT EEN BOOS OF ZWAAR HAD AAN-GERDAKT, MAAR HET BELETTE HEM NIET TE DROMEN VAN DADEN DIE HEM EEN BIJVENDE FAAM ZOUEN VERLEVEN.

VANDAAR DAT HIJ OF EEN DAG, NET ALD EERDER ZIJN ILLUSTRERE VOORLOUERS, BESLOOT MITGAARD TE DOORKRUIZEN, HET "LAND VAN HET MIJDEN" WAAR DE MENSEN LEEFDE.



HIJ VERLIEP ASGARD DOOR DE POORT VAN DE HORIZON, WAAR HE-MEL EN ZEE SAMENKOE-MEN, EN ZEILDE HET AVONTOUR TEGENDEET, MET EEN HART DAT OVERLIEP VAN EERZUCHTIGE PLANNEN.

THORGAL DE TRANEN VAN TJAHZI

MAAR HIJ KWAM
NIET VER. IN DE BEVROREN
GRENDOOTREKEN VAN OEP-
TENTRION WERD HIJ GE-
VANGEN EN GEDROEGEN DOOR DE
REISERS HRUN, DE BEVREZENDE
MEESTER VAN DE
IJSVELDEN.

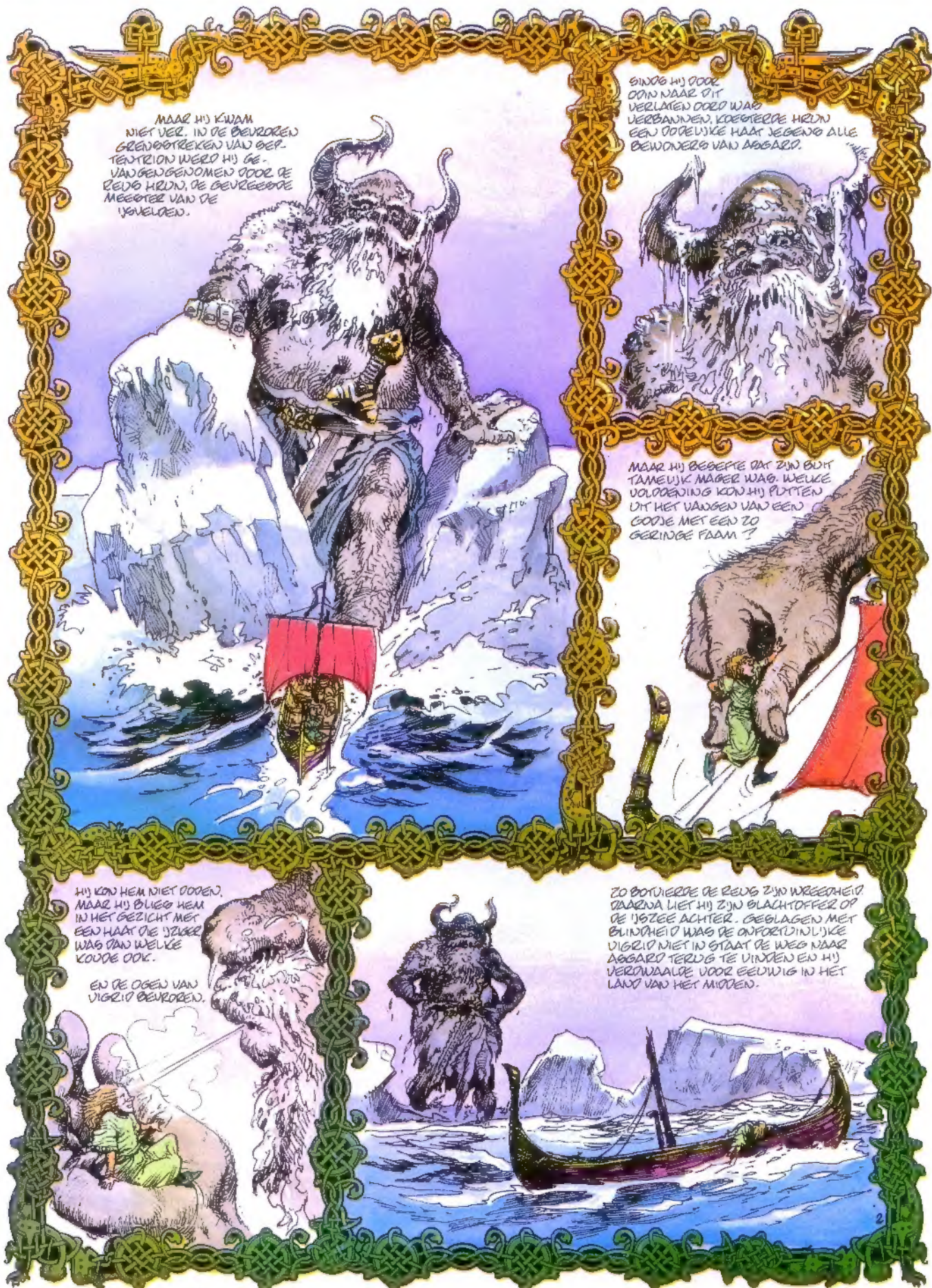
SINDE HIJ DOOR
OORN NAAR DIT
VERBANNEN, KROEGERDE HRUN
EEN DOEDLIJKE HAAT JEGENS ALLE
BEWONERS VAN ASGARD.

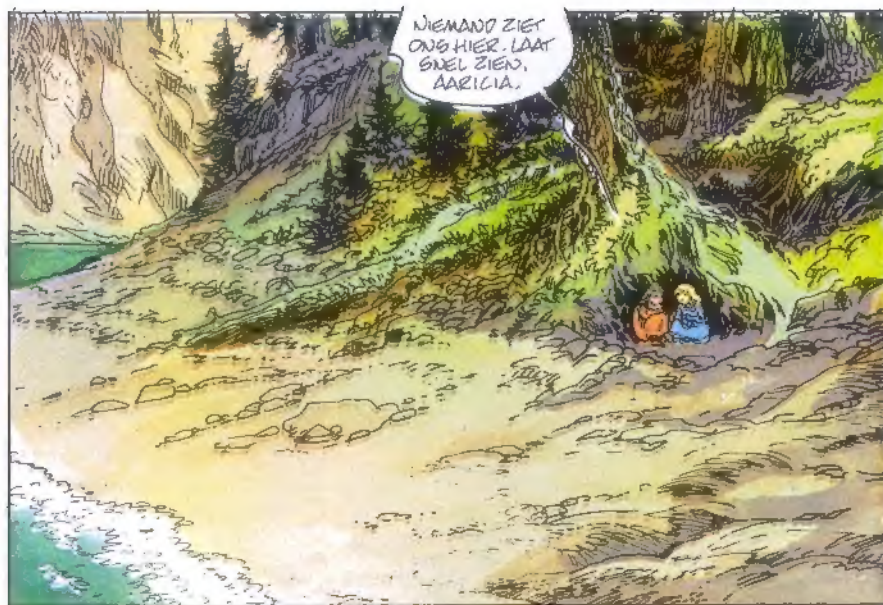
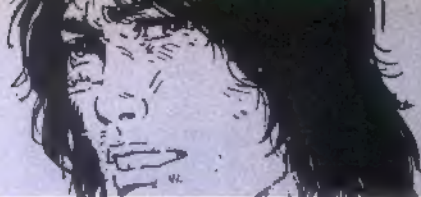
MAAR HIJ BESEFTE DAT ZIJN BUIT
TAMELIJK MAGER WAS. WELKE
VOLOEDING KON HIJ PUTTEN
UIT HET VANGEN VAN EEN
GODJE MET EEN ZO
GERINGE PAAK?

HIJ KON HEM NIET DOOEN.
MAAR HIJ BLIEF HEM
IN HET GEZICHT MET
EEN HAAT DIE IJSREK
WAS DAN WELKE
KOUDE DOEK.

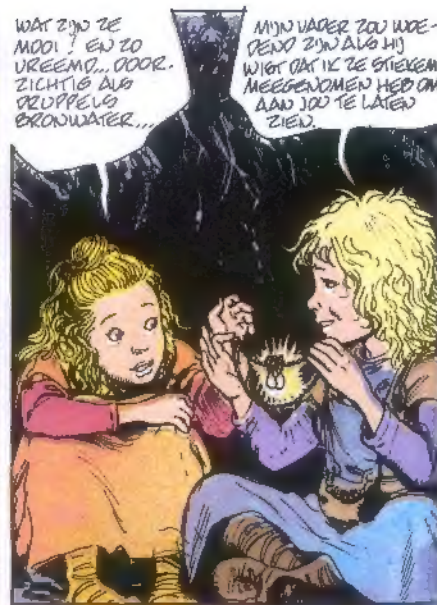
EN DE OGEN VAN
VIGRIJ BEVROREN.

ZO BOTUIERDE DE REISERS ZIJN WRGGERHEID
DAARNA LIET HIJ ZIJN SLACHTOFFER OP
DE IJSREE ACHTER. GEELAGEN MET
BLINDHEID WAS DE ONFORTUINLIJKE
VIGRIJ NIET IN STAAT DE WEG NAAR
ASGARD TERUG TE VINDEN EN HIJ
VERDWAALDE VOOR EEDWIG IN HET
LAND VAN HET MIDDEN.



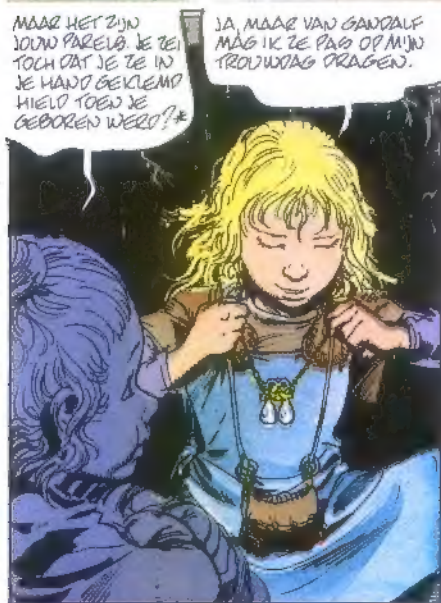


NIEMAND ZIET
ONS HIER. LAAT
SNEL ZIEN,
AARICIA.



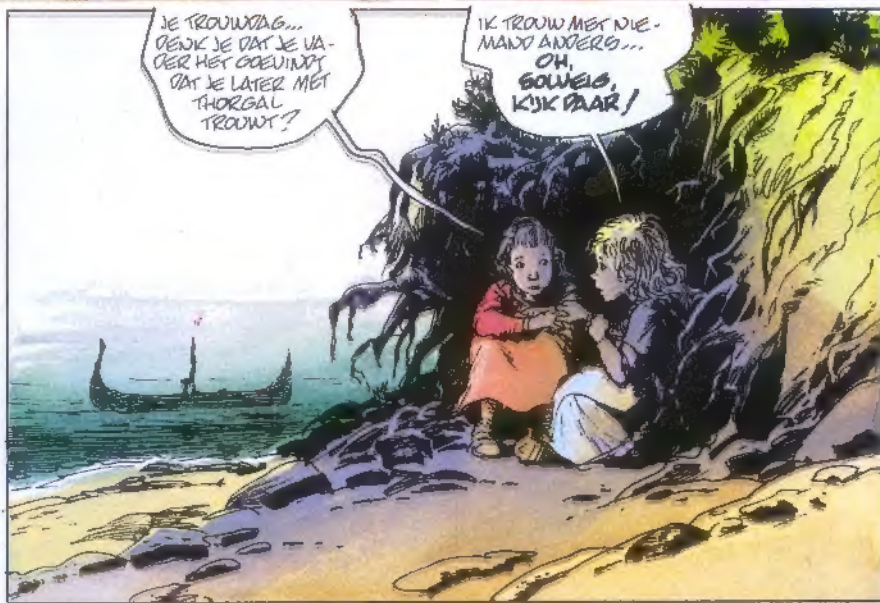
WAT ZIJN ZE
MOOI! EN ZO
VREEMD... DOOR
ZICHTIG ALS
DRUPPELS
BRONWATER...

MIJN VADER ZOU WEE-
DENK ZIJN ALS HIJ
WIST DAT IK ZE STIEKEN
MEEGENOMEN HEB OM
AAN JOU TE LATEN
ZIEN.



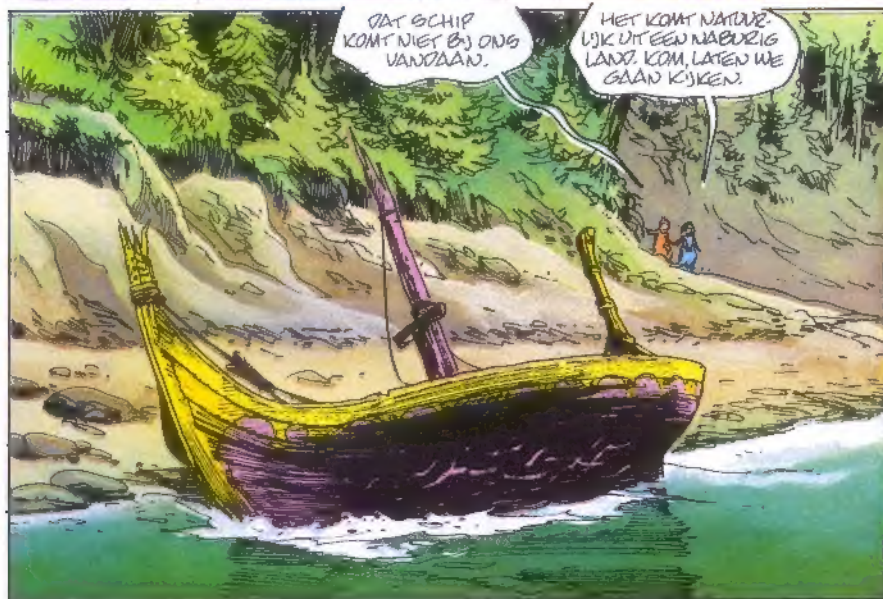
MAAR HET ZIJN
JOUW PARELS. JE ZEI
TOCH DAT JE ZE IN
JE HAND GEKLEMD
HIELD TOEN JE
GEBOREN WEEDE?*

JA, MAAR VAN GANDALF
MAG IK ZE PAS OP MIJN
TROUWDAG DRAGEN.



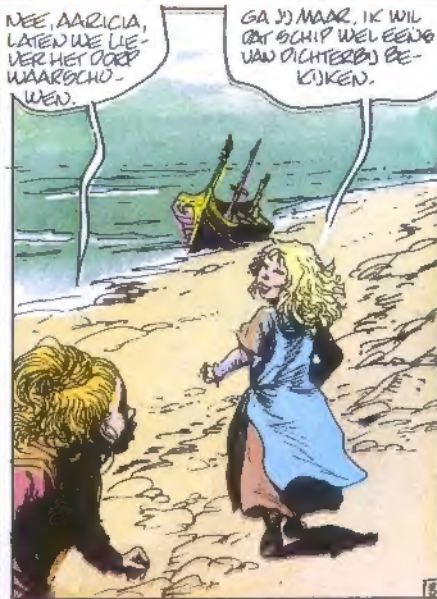
JE TROUWDAG...
DENK JE DAT JE VA-
DER HET OOEVIJDT
DAT JE LATER MET
THORGAL
TROUWT?

IK TROUW MET NIE-
MAND ANDERS...
OH,
SOWEIS,
KIK DAAR!



DAT SCHIP
KOMT NIET BIJ ONS
VANDAAN.

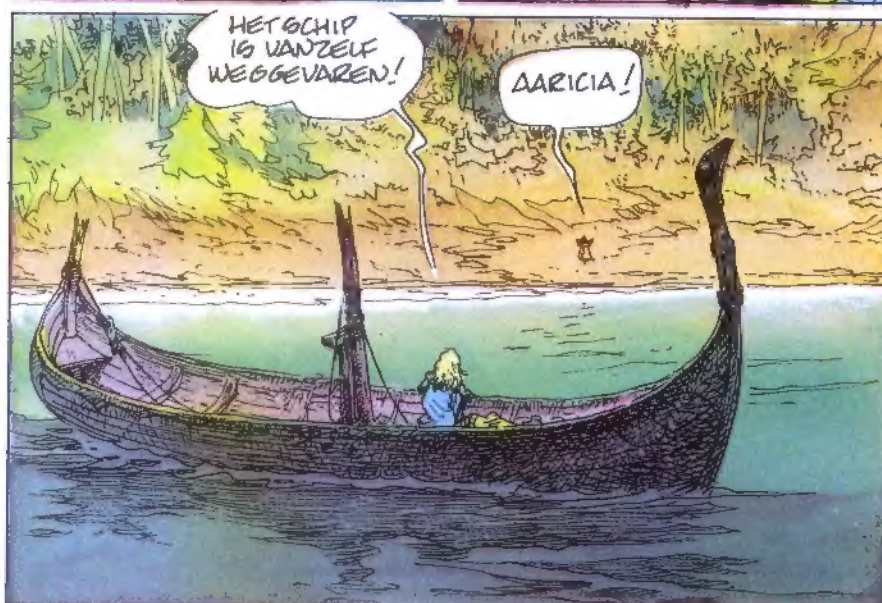
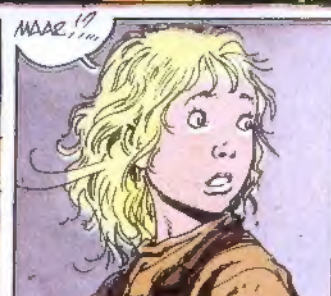
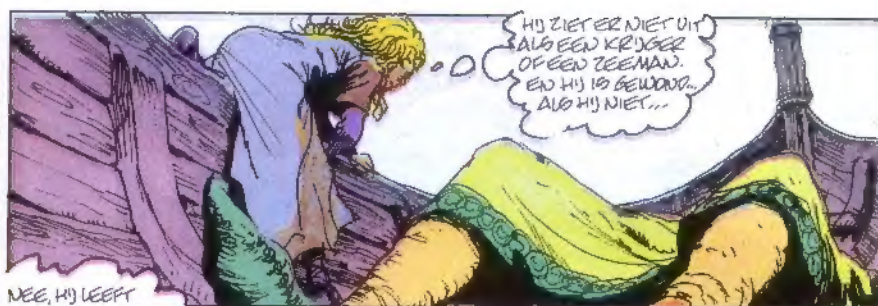
HET KOMT NATUUR-
LIJK UIT EEN NAEBRIG
LAND. KOM, LATEN WE
GAAN KIJKEN.



NEE, AARICIA,
LATEN WE LIE-
VER HET OOR
WAARSCHO-
WEN.

GA JIJ MAAR, IK WIL
DAT SCHIP WEL EENS
VAN DICHTERBIJ BE-
KIJKEN.

THORGAL





IK HEEF AARICIA. IK BEN DE
DOCHTER VAN DE VIKINGEN.
NINGS VAN HET NOODEND EN
IK BEVEEL JE DIT SCHIP
NAAR DE OEVER TE
ROEIEN. IS DAT OUDERLIJK
GENOEG?

JE BEDDELT...
DAT JE EEN STER-
VELING BENT.

ASGARD!?
WAAR DE GO-
DEN WONEN!?

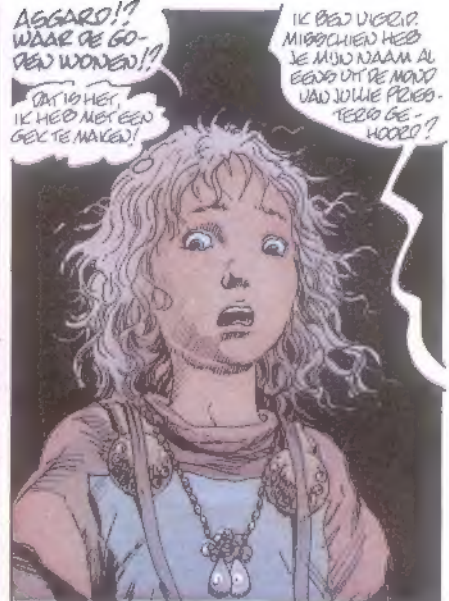
DAT IS HET,
IK HEB MIJ EEN
GEC TE MAKEN!

IK BEN VIGOR,
MIDDELIJN HEB
JE MIJN NAAM AL
EENS UIT DE MOND
VAN JOUW PERS-
TEERDE GE-
HOORD!

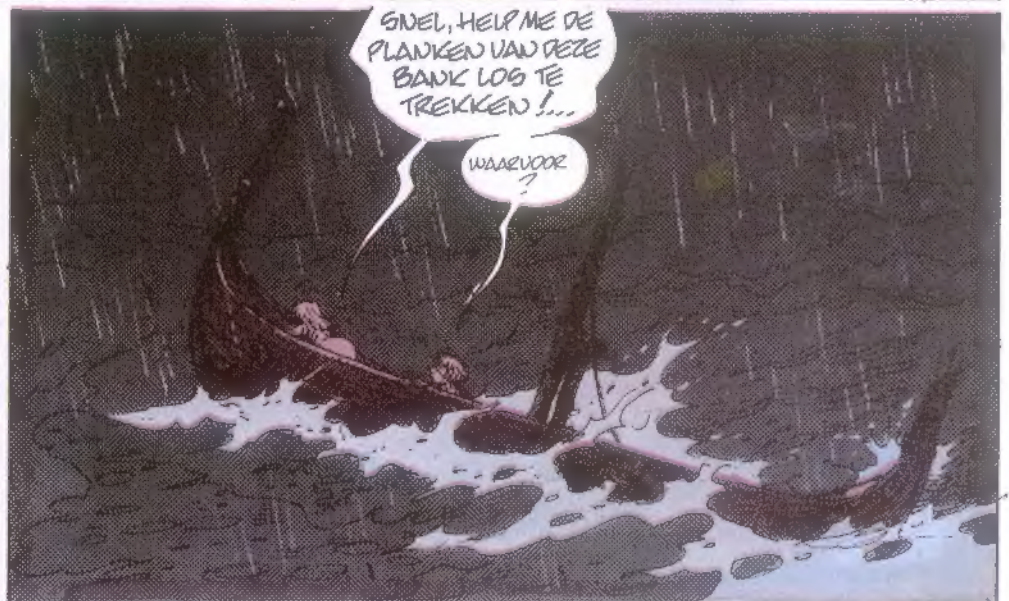


NATUURLIJK BEN
IK EEN STERVELING.
VIND JE HET BOM-
LEUK OM DAAR NU
OVER TE BEGINNEN?

ONGELOFEELIJK. JE
BENT DE EERSTE
STERVELING DIE IK
ONTMOET SINDE IK
ASGARD VERLA-
TEN HEB.



HELAAS
NIET,
MAAR...



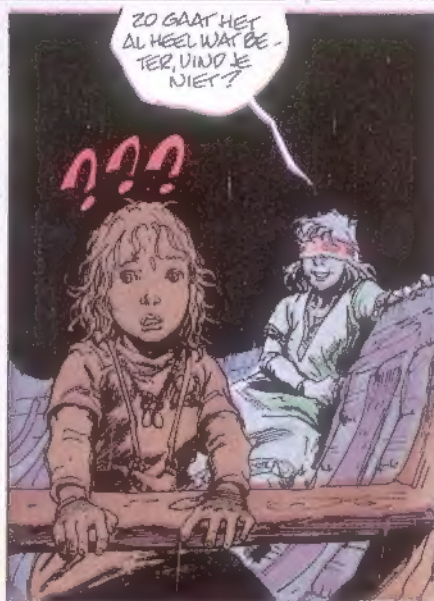
SNEL, HELP ME DE
PLANKEN VAN DEZE
BANK LOS TE
TREKKEN!...

WAARVOOR?



OM MEE TE ROEIEN,
SLOME! WEEET JE EEN
ANDER MIDDEL OM
HIER UIT TE KOMEN
!?

MAAR
NATUUR-
LIJK...

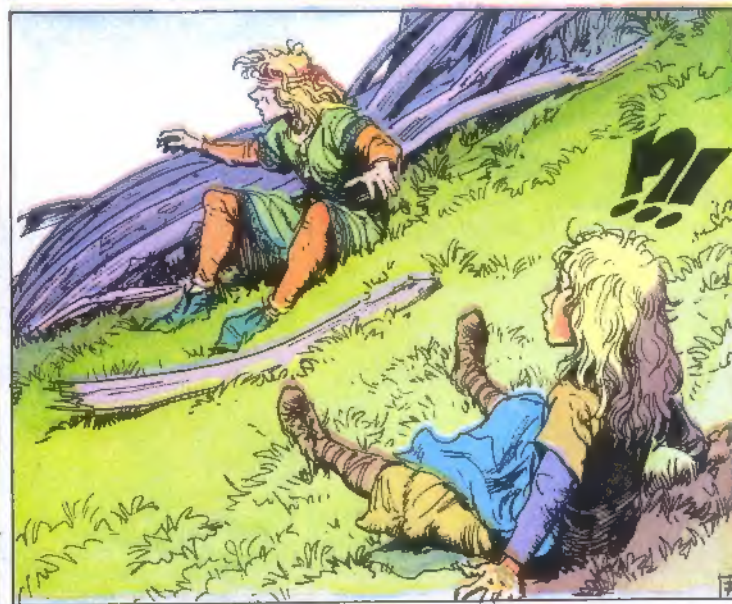


ZO GAAT HET
AL HEEL WAT BE-
TER, VIND JE
NIET?

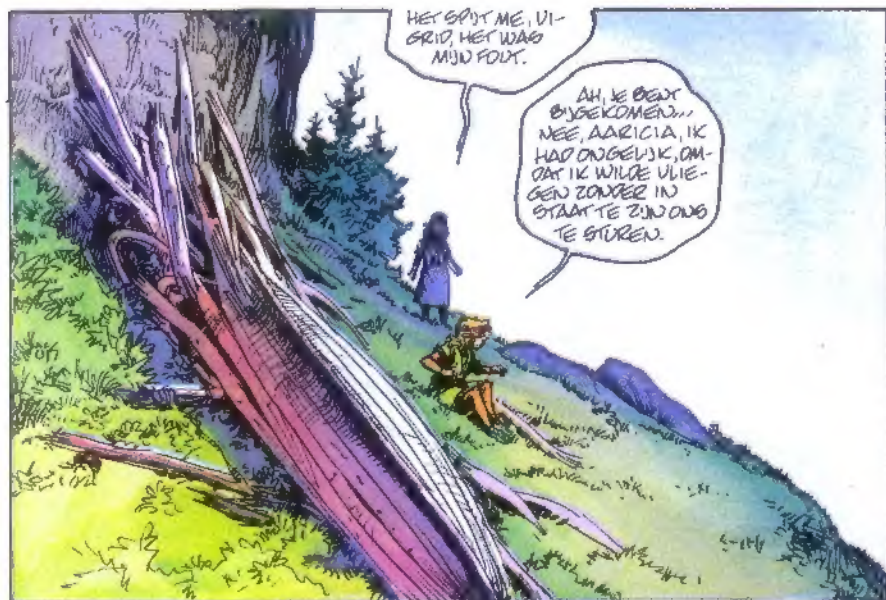


WAT HEB JE
GEGRAAN!?!...
WAAR IS
DE ZEE!?



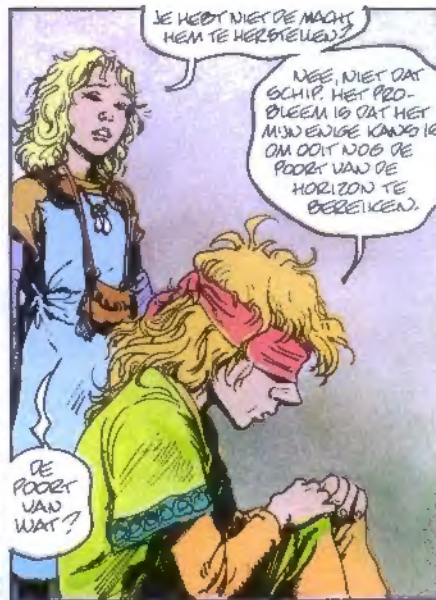


PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
DIT GAVEN
TUSSEN AARDE
EN LICHT.



HET SPOT ME, VI-
GRID, HET WAS
MIJN FOUT.

AH, JE BENT
BIJGEKOMEN...
NEE, AARICIA, IK
HAD ONGELUK, OM-
DAT IK WILDE VLI-
GEN ZONDER IN
STAAT TE ZIJN ONGE-
TE STUREN.



JE HEEFT NIET DE MACHT
HEM TE HERSTELLEN?

NEE, NIET DAT
SCHIP. HET PRO-
BLEEM IS DAT HET
MINDENDE KANDE IS
OM OIT NOG DE
POORT VAN DE
HORIZON TE
BEREIKEN.

DE
POORT
VAN
WAT?



VAN DE HORIZON.
ZO BEREIK JE
DE DOORGANG
TUSSEN AAGARD
EN MITGARD, OP DE
PLEK WAAR ZEE
EN HEMEL SA-
MENKOMEN.

IS ER GEEN
ANDERE DOOR-
GANG?

ER IS NA-
Tuurlijk DE
BIFROST...



DE REGENBOOG DIE
EEN BRUG VOORMT TUS-
SEN HET RIJK VAN OORN
EN HET LAND VAN HET
MIDDE. MAAR HOE KAN
EEN BLINDE, ZELF ALS
HIJ EEN GOD IS, EEN
REGENBOOG ZIEN?

BENT JE AL LANG
GELEVEN...
BLIND GE-
WORDEN?



LANG GELEVEN? DIE UIT-
DRUKING HEEFT WEINIG
BETEKENIS VOOR ONGE.
MAAR ALS JE GEWOON
BENT, WIKT ZELF EEN
VUR EEN GEWISHEID
TE OUREN.

VERTEL ME WAT
JE OVERKOMEN IS.
ALS JE WILT.



EN DAT IS ALLES. IK KWAM
NAAR MITGARD OM GROTE
DADEN TE VERZICHTEN,
MAAR IK HEB VOLGENS GE-
FAALT. DOOR DAT IK ONGE-
FELIK BEN, KAN ZELF DE
GODD ME NIET TROOSTEN.
IK ZAL HIER TOT HET
EINDE DER TIJDEN
RONDSWEEVEN.

MAAR
IK
BENT NIET
BLIND.



IK ZAL JE HELPEN
DE REGENBOOG
VAN JE TE VINDEN.



DE WINNAARS VAN DE THORGAL- WEDSTRIJD



IN HET LAND VAN DE VIKINGEN EN DE FJORDEN MET GRZEGORZ ROSINSKI

Een week naar Noorwegen voor twee personen, alle kosten betaald! Heel wat lezers zullen daarvan gedroomd hebben. Het was namelijk het geweldige kado dat we in petto hadden voor de winnaar van de wedstrijd die we organiseerden ter gelegenheid van de tiende verjaardag van Thorgal. Zoals te verwachten viel kregen we een ware lawine

van oplossingen. Heel wat van jullie hebben trouwens hun scherpzinnigheid bewezen door onze zes vragen juist te beantwoorden. Nee, de Vikingen droegen geen helmen met hoorns erop. De beroemde drakkars bevinden zich inderdaad in het Museum van Oslo en het vliegveld van Noorwegen heet natuurlijk Fornebu. Het figuurtje dat de compo-

nist Edward Grieg inspireerde tot zijn beroemdste werk was vanzelfsprekend Peer Gynt. Als onvoorwaardelijk trouwe lezers van de avonturen van Thorgal hebben jullie dus zonder moeite de naam gevonden van de Stad van de Verloren God, Mayaxatl, en weten jullie ook dat de God Ogotai niemand minder dan de vader van onze held is! We hoefden toen alleen nog een gelukkige winnaar aan ■ wijzen. Die werd uiteindelijk met behulp van het lot bepaald — en dat wees Marcel de Deyne uit Gent aan als de gelukkige. Maar dat speelde zich allemaal einde vorig jaar af. Intussen heeft Marcel, niet alleen in het gezelschap van zijn vrouw maar ook van Thorgal-tekenaar Grzegorz Rosinski, inderdaad een week in Noorwegen doorgebracht, waar het Verkeersbureau een aantrekkelijk programma voor hem had samengesteld.

ONVERWACHT BEZOEK

De reis begon voorspoedig. Op het afgesproken moment was iedereen aanwezig op het vliegveld van Brussel. Mijnheer en mevrouw de Deyne waren er, en ook onze vriend Grzegorz was gereed om naar Oslo te vliegen. De vertegenwoordigster van vliegtuigmaatschappij Sabena, de waakzame mevrouw van der Heyden, ontfermde zich over alle formaliteiten bij het vertrek. Die zijn soms dermate ingewikkeld, dat het je alle lust tot reizen ontnemt! Niets werd echter aan het toeval overgelaten. In elk geval moesten we nog een dikke twee uur vliegen en afwachten voordat we er volop van konden genieten. Dat gaf ons gelegenheid wat beter met elkaar kennis te maken. «Ik ben al sinds heel wat jaren een trouwe lezer van het weekblad Kuifje», zegt Marcel. «Ik heb altijd meegedaan aan de wedstrijden die door de redactie werden georganiseerd. Toch is dit de eerste keer dat ik iets win. En deze keer

DE TIJD VAN DE VIKINGEN

Het was in de tijd van de Vikingen, tussen 800 en 1030 na Christus, dat Noorwegen een rol in de wereldgeschiedenis speelde. Dit tijdperk werd begrensd door twee belangrijke gebeurtenissen: de eenwording van het land in de vorm van een koninkrijk en de vervanging van de heidense godsdienst door het christendom. Aan boord van hun zeilschepen voeren de Vikingen de oceaan op, soms om te plunderen, soms om te emigreren naar verre landen in het westen en oosten. Zo kwam een einde aan de afzondering van Noorwegen en ontstond rond de Noordzee een Vikingrijk dat zich uitstrekte tot Groenland en Ierland. Leif Erikson en zijn mannen, die in 1002 uit IJsland vertrokken, waren de eerste Europeanen die de Atlantische Oceaan overstoken en Noord-Amerika bereikten. Overblijfselen van hun aanwezigheid aan de andere kant van de oceaan werden aangetroffen in New Foundland.

Het Vikingmuseum in Oslo bezit drie van deze duizend jaar oude drakkars, die ontdekt werden aan de oevers van de fjord waar ze begraven waren in reusachtige koningsgraven. Een daarvan werd aan het begin van de eeuw in Oseberg uitgegraven en was voor zijn laatste reis volgeladen met kostbare voorwerpen, instrumenten en werktuigen die een zeer nauwkeurig beeld geven over de manier van leven en de artistieke capaciteiten van de Vikingen.



Je zult er de sporen van weerzien in de volgende avonturen van Thorgol!

heb ik niet zomaar iets gewonnen, maar echt de hoofdprijs!» Hij kan het haast niet geloven.

Het is half vier in de middag als we eindelijk op het vliegveld Fornebu landen. Een minibus wacht ons op en brengt ons naar het luxueuze Triangel-hotel aan het Holbergplein, dat in het hart van de stad ligt. We hebben een paar uur om ons te installeren, ons wat op te frissen en aan onze nieuwe omgeving ■ wennen. Die avond zijn we uitgenodigd door het Verkeersbureau, dat ons mee uit eten neemt in een karakteristiek, erg oud gebouw dat is omgetoverd in een fraai en uitstekend restaurant. Dat wordt onze eerste kennismaking

met de Noorse keuken. Daarna een wandelingetje voor de spijsvertering door de lange lanen van het centrum, om een beetje sfeer op te snuiven en volop te genieten van een omgeving die heel anders is dan thuis. In dit land waar de winters ontzettend streng zijn, zijn de mensen daarentegen een en al warmte.

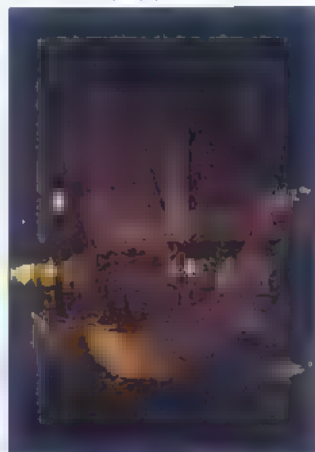
Er heerst een verbazingwekkende, rustgevende stilte, die je meteen opvalt. Toch telt Oslo, net als elke grote stad, een zeker aantal misdadigers. Tegen zes uur in de ochtend vluchtte een inbreker die door de politie werd achtervolgd, de kamer van Grzegorz Rosinski in! Die slaapt echter zo diep dat hij



De houten kerk in Gol.



De «Ra»: volledig opgebouwd in papyrus!



er nauwelijks iets van heeft gemerkt. Hij dacht dat hij een nachtmerrie had gehad en sliep weer rustig in... Wie schetst zijn verbazing toen hij wakker werd en de directeur zich kwam verontschuldigen voor de overlast. Zijn eetlust was er in elk geval niet minder om. Het Noorse ontbijt is uitermate overvloedig: diverse soorten vis, vleeswaren, graan producten, eieren, vruchtensap, koffie... Oef!

EEN EERSTE DAG VOL ONTDEKKINGEN

Ons eerste touristische bezoek brachten we aan het beroemde Gustav Vigeland-park, genoemd naar een beroemde Noorse beeldhouwer. Het vroegere atelier en het huis van de kunstenaar zijn bewaard gebleven en ze bevatten duizenden beelden, tekeningen en bladen grafiek. Overweldigend! Maar toch waren we vooral nieuwsgierig naar het vermaarde Vikingmuseum. De bijzondere drakkars van Gokstad, Oseberg

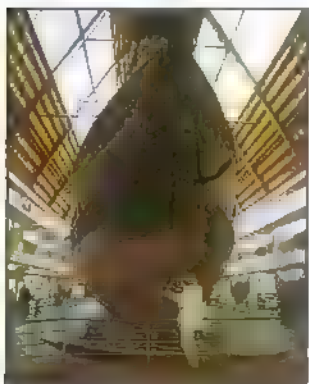
en Tune vormen een van de belangrijkste attracties in Oslo. Ook is er een massale hoeveelheid archeologische vondsten te bewonderen. Zoals te verwachten was, voelde Grzegorz Rosinski zich er helemaal thuis. Met zijn camera in de aanslag bekeek hij nauwkeurig de pronkstukken van de verzameling. Het resultaat daarvan zie je vast en zeker terug in het volgende avontuur van Thorgol!

Daarna gaan we naar het Norsk Folkemuseum. Gelukkig beschikken we over een minibus die ons van de ene plek naar de andere brengt! Hier, onder de bomen, zijn de 170 huizen verzameld die elk karakteristiek zijn voor een streek in Noorwegen, waaronder een schitterende kopshouten kerk uit Gol, die dateert uit de dertiende eeuw. Aan de ingang staan reusachtige gebouwen met daarin tapijten, religieuze voorwerpen, werktuigen, meubels, kleding, juwelen... ze geven een beeld van het dagelijks leven van de Noorse



De monumentale fontein in het Park Gustav Vigeland.

Aan boord hiervan, heeft Amundsen de Zuidpool bereikt.



boeren en burgers. We brengen er ook een bezoek aan de werkkamer van Ibsen, een van de beroemdste Scandinavische schrijvers. Er is ook een afdeling aan de Lappen gewijd.

Het culturele voedsel draagt zeker bij tot een goede geestelijke gezondheid. Maar ondertussen rammelt onze maag van de honger! Gelukkig worden we verwacht in restaurant Homenkollen, een van de meest befaamde gelegenheden van de hoofdstad. Opgepast! Neem de gerechten tot je in de volgorde die door de plaatselijke gebruiken wordt voorgeschreven. Dat wil zeggen: eerst een bord koude vis, gevolgd door een bord met koude vleesgerechten. Daarna opnieuw vis, maar ditmaal warm, en warm vlees met salade! Het is behoorlijk veel, maar toch heerlijk... En we zijn weer in staat aan een volgende ronde langs de musea te beginnen. Het zijn er ongelofelijk veel, en ze zijn heel verschillend: in het Historisch Museum is de Noorse geschiedenis vanaf de prehistorie te volgen, terwijl het Nationaal Museum werk tentoonstelt van alle grote schilders en beeldhouwers uit heel Europa...

IN DE BOOT!

De baai is bezaaid met talloze eilandjes. Een daarvan, Bygdøy, wordt vandaag door ons bezocht. Er staat een uiterst origineel museum dat uniek in de wereld is:

het museum van Kon-Tiki, genoemd naar het vlot waarop de beroemde zeevaarder en geschiedkundige Thor Heyerdahl en zijn vijf metgezellen zich door de wind en de zeestromingen van de Stille Oceaan lieten meenemen en zo een ware odyssee van 8.000 km te volbrengen, van Callao in Peru tot aan het eiland Rapa in Polynesië. Op die manier wilden ze bewijzen dat het mogelijk was dat de Zuidamerikaanse indianen al heel vroeg in staat waren deze oceaan te steken. In het museum zijn diverse getuigen van deze expeditie te vinden, waarbij vooral een replica van de raadselachtige beelden op Paaseiland opvalt, die 9,50 m hoog is. Verder staat er ook de «Ra», de boot die helemaal van papyrusstengels en -bladeren is gebouwd en waarmee Heyerdahl en een bemanning van zeelui uit acht verschillende landen in 1970 de Atlantische Oceaan overstaken. Daarmee wilden ze aantonen dat de Afrikanen nog eerder dan Christoffel Columbus de nieuwe wereld bereikt konden hebben.

Op Bygdøy kan ook een bezoek worden gebracht aan de «Fram», het beroemde poolschip dat door Colin Archer uit Larvik werd gebouwd voor de expeditie van Fridtjof Nansen in 1893. Het werd ook gebruikt voor de expeditie van Otto Sverdrup in 1898. Maar toch heeft het zijn bekendheid vooral te danken aan Roald

Amundsen. Die gebruikte het schip namelijk in 1910 om de Zuidpool te bereiken. Terwijl Marcel en zijn vrouw Bergen bezoeken, de fascinerende hoofdstad van de fjorden die tussen zeven bergen in ligt, waar schilderachtige houten huizen staan en waar de componist Edward Grieg is geboren, gaan wij ondertussen in Oslo op onderzoek uit. Het fort en het kasteel van Akershus zijn een bezoek waard. Deze koninklijke woning werd tegen 1300 gebouwd door de laatste koning in het geslacht van de Haralds, namelijk Hakon V Magnusson. Het werd in 1527 zwaar beschadigd door een brand en later gerestaureerd door Christiaan IV, die het middeleeuwse fort veranderde in een sierlijk renaissance-kasteel. Tegenwoordig worden er de hoge gasten van de Noorse regering ontvangen.

Hoe zouden we Noorwegen kunnen verlaten zonder ook maar één keer over een van de befaamde fjorden te hebben gevaren? Tijdens ons verblijf hebben onze winnaars het voorrecht gehad enkele van de mooiste en meest indrukwekkende te zien. Wij hebben ons tevreden gesteld met een tochtje door de fjord van Oslo. Het is niet een van de spectaculairste en hij wordt doorkruist door talloze veerboten, maar toch blijft het een van de charmantste fjorden.

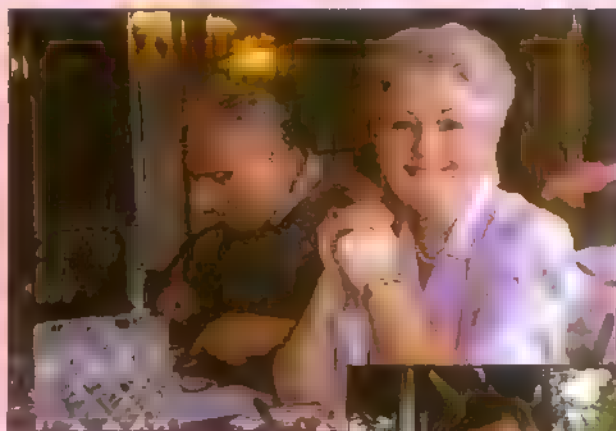
J.L.L.

research en fotografie: I. Wets

SMAKELIJK ETEN!

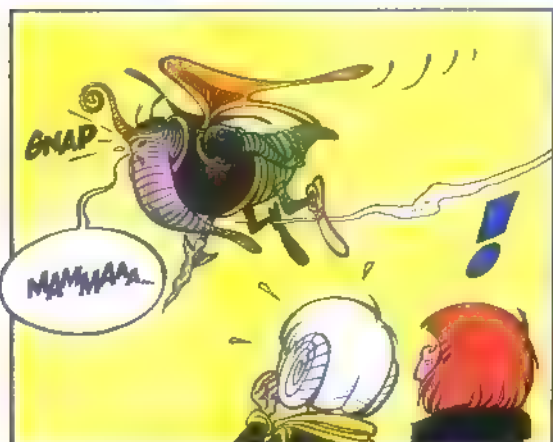
De Noorse keuken is uitstekend en gevarieerd. De maaltijden zijn erg overvloedig. Je begint 's ochtends tegen acht uur met een «frokost» dat bestaat uit haring, vleeswaren, eieren, salade, kaas, jam en graanprodukten. Je hebt ook recht op diverse soorten brood, die besmeerd worden met verse boter. Daarbij drink je melk, koffie of thee! De haring wordt op diverse manieren klaargemaakt. De meest gangbare manier is de «sursild», gemarineerd met ui en laurier. Maar de haring wordt ook gegeten met tomaten- of mosterdsaus, of gemarineerd met dille. De «gjetost» is een andere nationale specialiteit. Het is een bruine, vierkante kaas, zuurzoet, gemaakt van geitemelk.

Het «formiddagsmat», tussen twaalf en twee uur, is een «frokost» met meerdere warme gerechten: gerookte zalm met roereieren, gehaktballetjes van rund- of rendiervlees, diverse toetjes... En daarbij wordt bier of wijn gedronken. Je krijgt natuurlijk zalm aanbevolen. Maar proef ook de «fenalar» (gedroogd schapevlees). Wie van bier houdt, kan het best het erg lichte «brigg» nemen. Als je in de buurt van Bergen komt, vraag dan vooral om de lokale specialiteiten, met name de «fiskesuppe» (vissoep). Bestel in het midden van het land een «syltelabber» (gemarineerde varkenspoot). En trakteer jezelf vooral ook op de sappige verse garnalen die in de havens worden verkocht.



Vreemd! U zegt «vreemd»! In elk geval zijn deze Noorse gerechten lekker, gevarieerd en vooral wel voorzien...

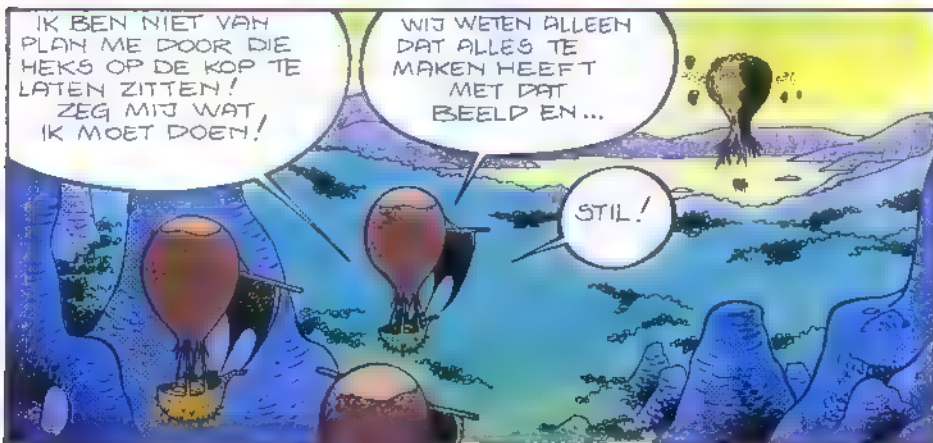
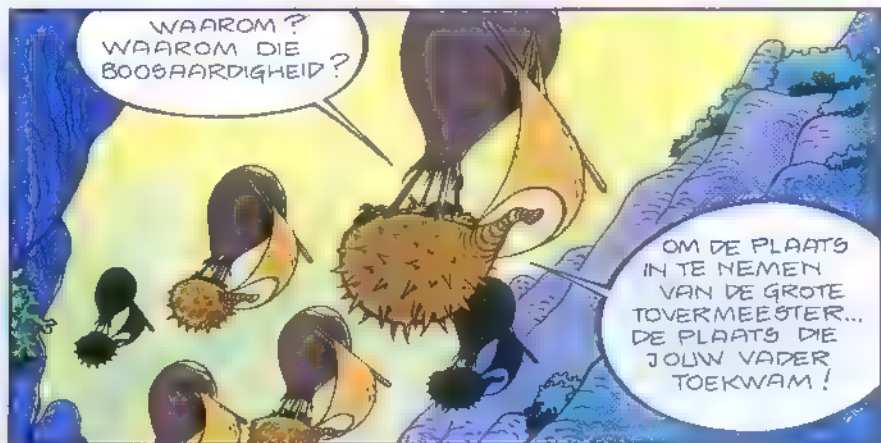
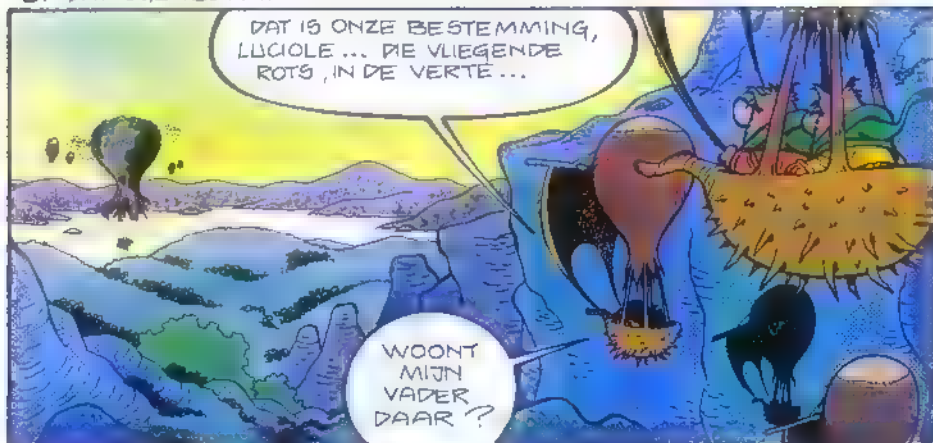
HUGO HET KASTEEL DER MEEUWEN

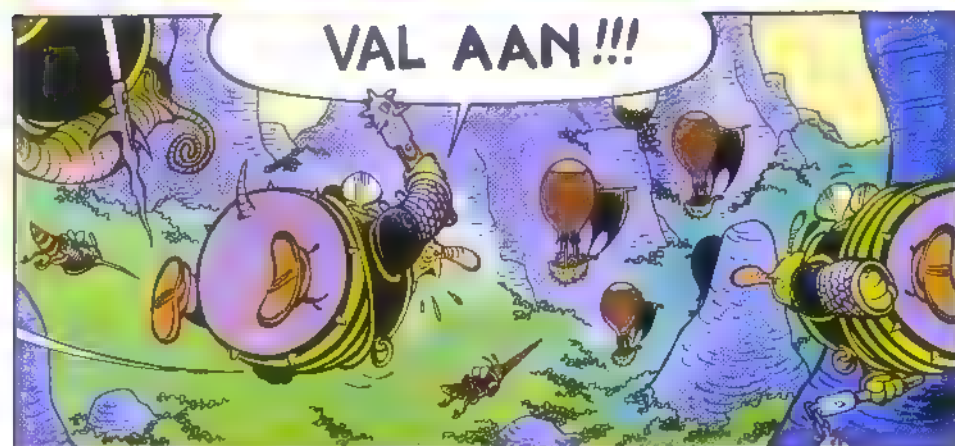
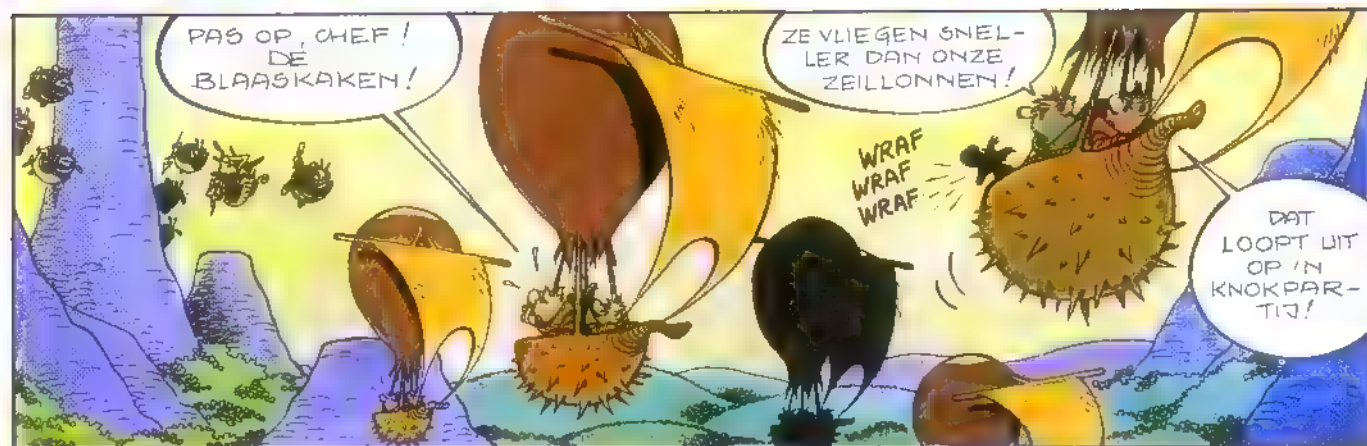


SAMENVATTING: Misminne heeft haar blaaskaken het bevel, Luciole en de carlopaal bij haar te brengen! Maar onze vrienden kruisen hun weg op het moment dat ze een gevaarlijke ravijn willen oversteken! En de verstrooide Narcisse wordt opgeslokt door een blaaskaak...



OP DAT OGENBLIK...

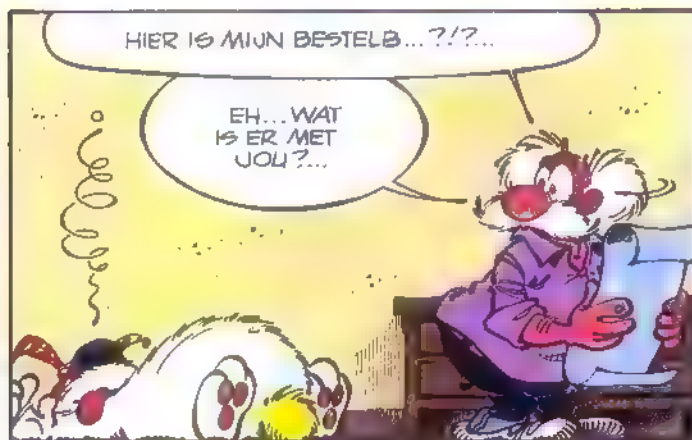
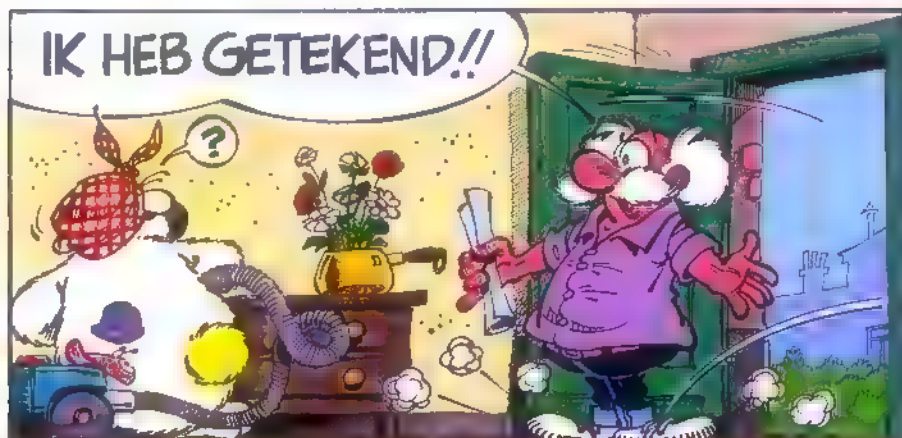






Dupa

DOMMEL

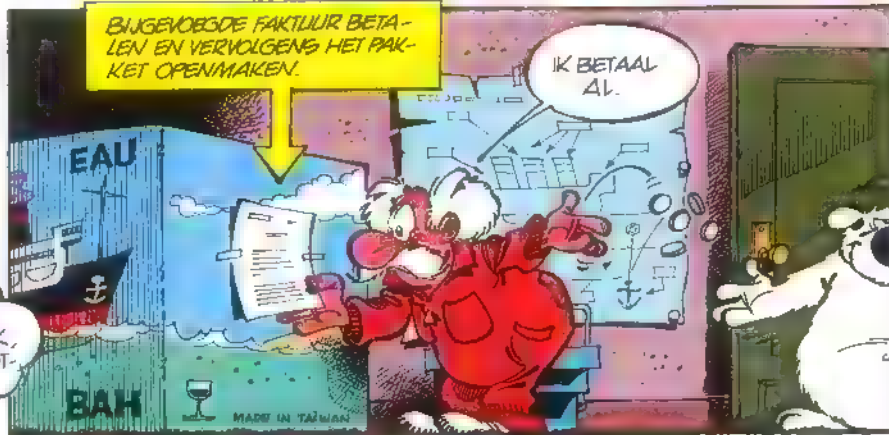
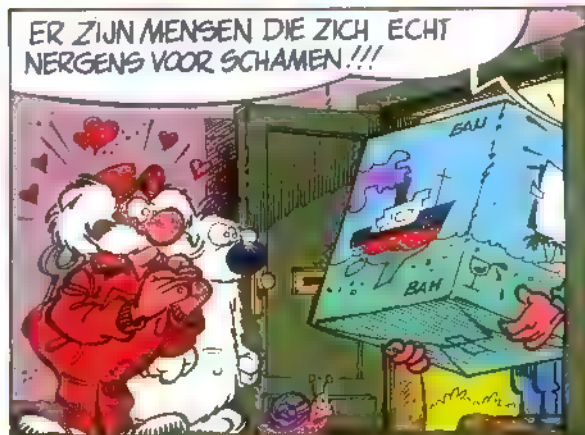
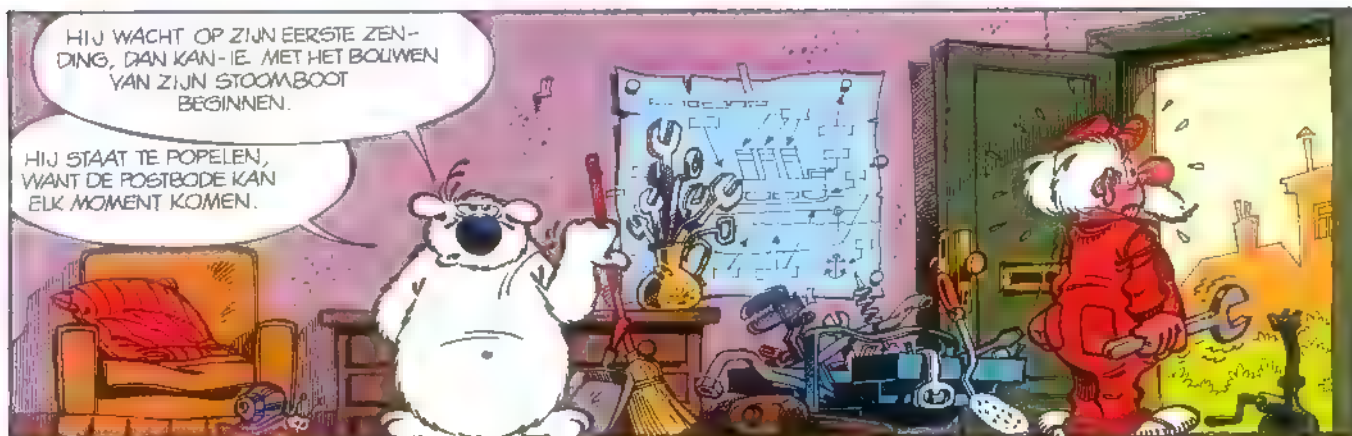




Dupa

DOMMEL

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
"VEEL LIEFS VOOR
DOMMEL"



Alleen voor Nederlandse lezers

Dit geweldige exclusieve Dommel horloge is voor jou!

Het eerste echte Dommelhorloge van ouderwetse kwaliteit in
een roestvrijstalen kast en met bewegende oogjes.



Als je nu een abonnement neemt op Kuifje is
dit fantastische Dommel horloge voor jou.
(En het is nergens te koop!)

Bon of briefkaartje opsturen naar Weekblad Kuifje,
Afd. Abonnementen — Postbus 77 — 5126 ZH Gilze

BON

**Ik neem een halfjaar abonnement (26 nrs. voor f 65,-)
op het weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:**

- ☐ **Dommelhorloge**
- ☐ **Een eenmalige korting van f 10,- op het eerste
abonnementsgeld. Ik betaal dan geen f 65,- maar f 55,-.**

• aankruisen wat je kiest

Naam:

Adres: nr.:

Postcode: Plaats:

Geboortedatum:

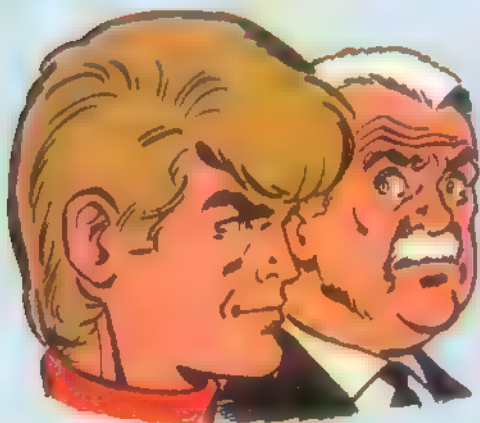
Voor de betaling wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten leesportefeuillelezers svp niet in dit blad knippen, maar
bon overnemen of briefkaartje sturen.

Deze aanbieding is alleen voor Nederland geldig.



Detectives in de strip



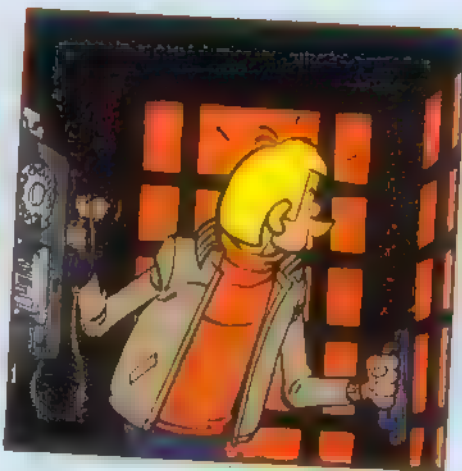
STRIPHELDEN VOLGEN HET SPOOR

Striphelden grijpen elke gelegenheid aan om hun nieuwsgierige neus in anderen zaken te steken. Nieuwsgierigheid is ze blijkbaar aangeboren. Stripspeurders kunnen de meest uiteenlopende beroepen hebben: ze kunnen verslaggever zijn zoals *Kuifje* of *Rik Ringers*, of schrijver zoals Melvin Z. Woodworth in *Op zoek naar Peter Pan* van Cosey, of zelfs toneelspeler zoals *Barelli* van Bob de Moor. Anderen zijn gepensioneerd, zoals kolonel b.d. *Clifton*, maar bij voorkeur oefent een stripspeurder geen enkel of hoogstens een onduidelijk beroep uit...

Toch zijn er ook genoeg striphelden die zich voor hun spuurwerk laten betalen. Politieagenten bijvoorbeeld, maar over "de sterke arm van de wet" zullen we het een volgende keer hebben. Nu richten we onze aandacht op een groep speurders die onderzoek verricht "in opdracht van particulieren": de privé-detective.

Geheimzinnige coulissen

De beroemdste detective aller tijden is zonder twijfel *Sherlock Holmes*, de briljante Engelsman met de haakneus die door zijn schepper Arthur Conan Doyle werd voorzien van een bewonderende en wat suffe assistent, dokter Watson. De avonturen van Holmes werden talloze malen herdrukt en verfilmd, maar de invloed van Conan Doyles schepping op het stripverhaal was relatief gering. Hoogstens wordt de draak met hem gestoken, bijvoorbeeld door Dommel wanneer die zich als Sherlock Holmes uitdost om "De zaak van de Ardeense worst" op te lossen. Er is echter één stripdetective die overduidelijk op Holmes is geïnspireerd: de al eerder genoemde Engelse kolonel Harold Wilberforce Clifton, net als zijn voorbeeld op en top Brits, een gentleman en een verwoed pijproker. Cliftons geestelijke vader was de tekenaar Raymond Macherot, die ook



Chlorophyl bedacht. Daarna gingen zijn avonturen van hand tot hand. Ze werden overgenomen door Turk en Bob de Groot, en de meest recente verhalen, *Laatste voorstelling* bijvoorbeeld, werden getekend door Bédou.

Ook *Janssen & Janssens*, de speurende tweeling uit *Kuifje*, zijn ongetwijfeld gentlemen. Maar hun feilloze vermogen geen enkele klaarheid in wat voor zaak dan ook te brengen, is even spreekwoordelijk als de doofheid van Professor Zonnebloem. Maar onverzettelijk volgen ze het spoor, al is het helaas over het algemeen het verkeerde spoor. Nee, het



echte spuurwerk in de strip moet door *Kuifje* zelf worden gedaan - en door Bobbie, niet te vergeten.

Sherlock Holmes werd regelmatig geassisteerd door een groepje jongens, dat de Baker Street Irregulars werd genoemd. Die hulpvaardige jonge speurders dienden als voorbeeld voor *Sydney Bruce*, een jonge detective die werd bedacht door Carin en Rivière, die ook de makers zijn van *Victor Sackville*, spion van *George V*. Zijn avonturen spelen zich af in de betoverend geheimzinnige coulissen van de Londense theaterwijk, aan het begin van deze eeuw. De verhalen, zoals het eerste deel *De blauwe Indiër*, hebben hier en daar een bovennatuurlijk tintje. Datzelfde geldt voor een andere speurder, die ongeveer dezelfde leeftijd heeft als Sydney Bruce: *Edmund Bell* van tekenaar René Follet, wiens belevenissen zijn gebaseerd op het werk van de schrijver Jean Ray. Ook Edmund Bell voelt zich onweersaanbaar tot het spuurwerk aangetrokken en ondanks zijn jonge leeftijd staat hij zijn mannetje, zoals bijvoorbeeld te lezen is in *De duivelse koorden*. Het werk van de veelschrijver Jean Ray is weer ongelooflijk populair, zoals ook blijkt uit een tweede stripserie die op zijn verhalen is gebaseerd: de avonturen van *Harry Dickson*, bijgenaamd "de Amerikaanse Sherlock Holmes". Met Holmes heeft Dickson eigenlijk weinig te maken. Eerder lijkt hij een vroege voorloper van James Bond. *De bende van de spin* en *De beulsknechten* zijn tamelijk harde misdaadverhalen waarin Dickson het moet opnemen tegen een bende met aan het hoofd de duivels slimme Georgette Cuvelier. Al met al veel actie, maar geen



spoor van het doordachte spuurwerk van de echte Holmes...

Te huur, maar niet te koop

Aan het einde van de jaren twintig maakte het detectiveverhaal een revolutionaire ontwikkeling door. Schrijvers als Dashiell Hammett en Raymond Chandler introduceerden een nieuwe figuur: de Amerikaanse privé-detective. In hun verhaal was een moord niet langer een raadseltje dat de speurder mocht gebruiken om zijn slimheid te demonstreren. Integendeel, het waren harde, realistische verhalen. Dashiell Hammett was zelf jarenlang detective geweest, dus hij kende het vak van nabij. De detectives die hij en zijn collega Chandler bedachten, waren eenlingen die het opnamen tegen een corrupte maatschappij. Ze weigerden het spelletje mee te spelen: ze waren te huur, maar niet te koop.

De boeken van Dashiell Hammett en Raymond Chandler werden vooral beroemd door de verfilmingen van *The Maltese Falcon* en *The Big Sleep*, waarin Humphrey Bogart de hoofdrol speelde. Hoewel Chandler voor zijn beroemde held Philip Marlowe eerder aan Cary Grant had gedacht, werd Bogart de belichaming van de privé-detective in een lange regenjas en met een slappe vilthoed op het hoofd. De man die alles al heeft gezien en weinig zin heeft om het nog een keer terug te zien.

De invloed van Chandler en Hammett op collega-schrijvers, op filmers en op strip-tekenaars is enorm geweest. Vrijwel elke privé-detective of politieagent die je in een strip ziet opduiken, roept herinneringen op aan hun helden Marlowe en Sam Spade. Blijkbaar houden stripmakers en hun lezers ervan zich te identificeren met de cynische eenling, die weliswaar gehavend raakt maar toch weet te overleven. Het mooiste voorbeeld van een strip die onmiddellijk teruggaat op de traditie van

Chandler en Hammett is *Sam Pezzo* van Vittorio Giardino. Ook Pezzo leeft, net als Marlowe en Spade, aan de rand van de samenleving, en wat hij daar ziet en meemaakt maakt hem niet vrolijker; in dat opzicht zeggen de titels van zijn twee eerste albums genoeg (*Beroep: bastaard* en *Shit City*). Maar verkijk je niet op dat weinig opgewekte wereldbeeld: op detectivegebied - en ook daarbuiten - is Sam Pezzo een van de sterkste strips die de afgelopen jaren verschenen is. De tekeningen zijn sober zwart-wit maar schitterend van sfeer, de verhalen zitten goed in elkaar en sluiten als een bus: zijn grote voorgangers zouden er eer mee hebben ingelegd.



Ook de verhalen over *De P.I. van Hollywood* door Berthet, Rivière en Bocquet zoeken aansluiting bij de zogenoemde *hard boiled*-traditie van Chandler en Hammett. Hoofdpersoon is de detective Hippolyte Finn, wiens kantoor in Hollywood is gevestigd. Het spreekt vanzelf dat het merendeel van zijn cliënten in de filmwereld te vinden is en dat af en toe een bekend gezicht opduikt. In het eerste

verhaal, waarin Finn de moord op regisseur Charles Anderson in opdracht van diens dochter op moet lossen, zijn bijvoorbeeld de befaamde griezelauteurs Boris Karloff en Bela Lugosi te herkennen. In het tweede verhaal, *Amerika*, neemt hij het op tegen nog grotere schurken als hij in Hollywood op een nazi-complot stuit.

Slechte drank en slechte vrouwen

Een Franse versie van de privé-detective is terug te vinden in de verhalen van *Nestor Bruma*, die tekenaar Jacques Tardi maakte op basis van boeken van de schrijver Léo Malet uit de jaren veertig en vijftig. *120, Rue de la Gare* en in mindere mate *Sluiers over de Pont de Tolbiac* zijn wat ouderwets van opzet: in de mondhoek van Nestor Bruma bungelt niet de sigaret van Philip Marlowe, maar de pijp van Sherlock Holmes. Toch stijgen de albums ver uit boven de middelmaat van de meeste detectiveverhalen. Vooral *Sluiers over de Pont de Tolbiac* is een hoogtepunt in het genre: sfeervol, spannend en met een serieuze ondertoon.

Dat laatste kan volstrekt niet gezegd worden van andere Franse stripdetectives zoals *Abel Dopeulapeul* van Loro en *Jack Palmer* van Pétillon, waar ongenadig de draak wordt gestoken met alle tot cliché's afgesleten eigenaardigheden van de privé-detective. De grappen zijn niet altijd even subtiel en doeltreffend, maar een verademing voor iedereen die wel eens genoeg krijgt van alle slechte drank en slechte vrouwen in de talloze verhalen over imitatie-Philip Marlowes...

Eeuwige verkoudheid

Een andere Franse privé-detective is *Bob Fish* van Yves Chaland. Hij is enigszins geïnspireerd op het Amerikaanse voorbeeld van de jaren veertig, maar meer nog op strips uit de jaren vijftig en zestig zoals *Jan Kordaat* van Jijé en vooral *Felix* en *Guus Slim* van Maurice Tillieux. Bob Fish was een vrij kort leven beschoren (er verscheen niet meer dan één album met zijn belevenissen), maar een andere nieuwe detective kreeg in enkele jaren een enorm succes: de jonge *Jerome K. Jerome Bloks* van Dodier. Hij draagt een vilthoed en een regenjas, maar met zijn bril en zijn eeuwige verkoudheid is hij op het eerste gezicht een weinig indrukwekkende en zelfs nogal stuntelige verschijning. Nooit zal hij lijken op Humphrey Bogart of Robert Mitchum, van wie hij foto's boven zijn bureau heeft opgehangen. Maar tegenover de soms bizarre raadsels die hij moet weten op te lossen, bewijst hij zich niet ten onrechte detective noemt. En ondanks de hier en daar nogal gezochte verhalen is Jerome Bloks steeds een sympathiek en geloofwaardige figuur: een privé-detective die je buurjongen had kunnen zijn.



Vrouwen spelen in de meeste privé-detectiveverhalen een ondergeschikte rol. Vaak zijn ze niet meer dan de al dan niet betrouwe opdrachtgever van de detective, of moet ze haar charmes in de strijd werpen om af hem te leiden van de onangename waarheid. Toch zijn er ook vrouwelijke detectives, hoewel ze sterk in de minderheid zijn. *Carrat Vandall* van tekenares De Carpentrie bijvoorbeeld. In het album *Loozer* bewees ze dat ze volstrekt niet onderdeel voor haar mannelijke collega's, maar helaas hebben we na dat interessante eerste verhaal weinig (zeg maar gerust niets) maar van haar vernomen.



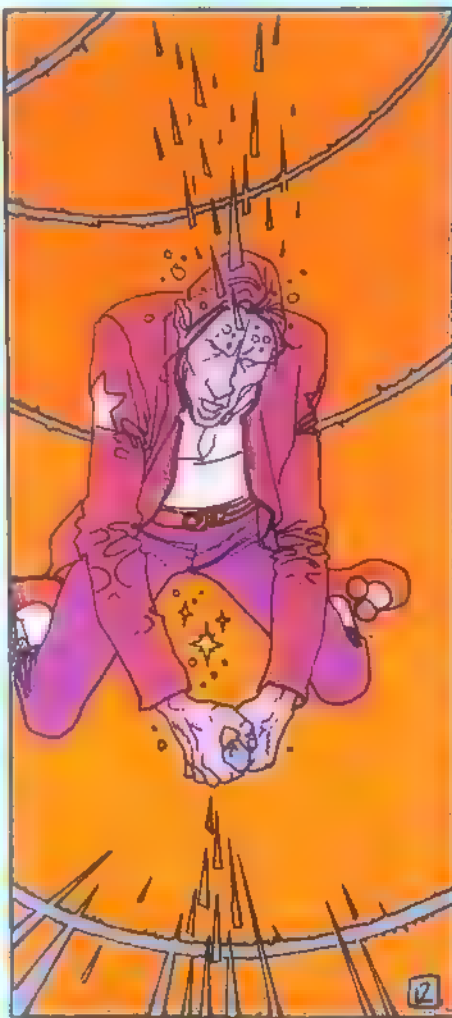
De meeste privé-detectives, van welk geslacht ook, opereren in hun eentje. Hoogstens hebben ze de beschikking over een secretaresse, die zich bezighoudt met het aannemen van de telefoon en het regelen van de administratie. Monique Paragon werkt echter op een grotere schaal. Ze is eigenaresse van het bureau Paragon Sécurité met als meest opvallende werknemer *Matt Marteau*, een Clint Eastwood-achtige held die zich aan god noch gebod lijkt te storen. In het eerste verhaal, *Zonder twijfel*, dat werd geschreven door Martin Lodewijk en getekend door Bart van Erkel, moeten Mart Marteau en zijn werkgeefster het opnemen tegen een neo-nazistische terreurorganisatie.

Tegen beter weten in

De detective is een universele figuur, net als de journalist of de politieagent. Zijn avonturen zouden zich op alle plaatsen en in alle tijden kunnen afspelen: overal gebeuren wel dingen die het daglicht niet kunnen verdragen. De avonturen van Dick Matena's held *Lazarus Stone* spelen zich in een verre toekomst. Lazarus Stone is een wettelijk erkende beroepsdoder,

maar de letterlijk "zwarte" verhalen van Matena zijn duidelijk schatplichtig aan de sfeer die opgeroepen wordt in de romans van Raymond Chandler. Alleen laat Matena er weinig twijfel over bestaan dat de corruptie en de chaos sterker zijn dan de orde die de privé-detective uit alle macht en tegen beter weten in probeert te handhaven, en misschien is Lazarus Stone inderdaad een gemankeerde privé-detective.

Ook de onstuimige belevenissen van privé-detective, klasse B *John Diffool* spelen zich af in de toekomst. In de *Incal*-verhalen waarvan hij tegen wil en dank de hoofdpersoon is, komt hij terecht in "een of andere klotezooi van letterlijk kosmische afmetingen": de strijd tussen de Incal van het Duister en de Incal van het Licht. Het thema van de verhalen van tekenaar Moebius en schrijver Jodorowsky is de strijd tussen goed en kwaad - een strijd die, zij het minder openlijk, door elke privé-detective wordt uitgevochten en waarschijnlijk met evenveel tegenzin als de held op sokken John Diffool.



Andere privé-detectives maken een minder lange reis door de tijd. *Jan Karta* van Torti & Del Pra' heeft zich in de jaren dertig in Berlijn gevestigd. Aan den lijve ondervindt hij de opkomst van het Derde Rijk. In *Der Sturm*, het tweede verhaal uit de serie *Weimar*, raakt hij verwickeld in een samenzwering. De nazi's zullen de

Rijksdag, het Duitse parlamentsgebouw, in brand steken om de schuld op hun tegenstanders te schuiven: de machts-overname die uiteindelijk zal leiden tot de Tweede Wereldoorlog.

De privé-detective is onsterfelijk. Dat werd bewezen door Denny Colt uit *Central City*. Roekeloos optreden maakt voortijdig een einde aan zijn carrière en hij wordt begraven op het kerkhof. Maar als de *Spirit* keert hij terug, een meedogenloze misdaadbestrijder buiten de tijd en buiten de wet. Zijn avonturen vormen



een hoogtepunt in de detectivestrip. Ze zijn tegelijk rauw, spannend en geestig. De sterk op filmbeelden gebaseerde zwart-wit tekeningen van Will Eisner, de schepper van de *Spirit*, geven de verhalen een uniek karakter; voortdurend neigen ze naar de perfislag en de overdrijving, maar alle buitenissige gebeurtenissen zijn in een dergelijke strip acceptabel. Eisner zelf zei daarover: "Realisme is goed maar geloofwaardigheid is belangrijker en dat kan je alleen bereiken als je de figuren zo menselijk mogelijk maakt." Die menselijkheid is de kracht van Eisners verhalen, en als het goed is ook de kracht van elke privé-detective: hij is menselijk, ook in onmenselijke omstandigheden. Misdaad loont niet, maar die wetenschap lijkt de enige winst die hij overhoudt aan zijn avonturen. Want de privé-detective (en ook dat is een cliché van het genre) wekt sterk de indruk dat ook eerlijkheid geen vetpot is, of in elk geval een weinig doeltreffende methode om snel rijk te worden.



HAPPY IN JE HUID.



LEO BURNETT 762

Schuim ze gaaf met Biactol. Elke dag.

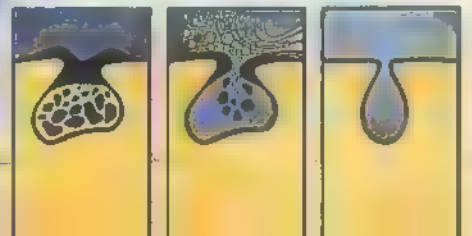


Puistjes en meeëters zijn geen drama. Maar je doet er wel iets aan. Elke dag je zeep vervangen door

Biactol. De zuiverende gel in je handpalm laten schuimen, je huid wassen en naspoelen. Je voelt meteen dat het werkt en na een paar dagen kun je al merken dat je huid zuiverder wordt, gaver. Je voelt je weer happy in je huid.



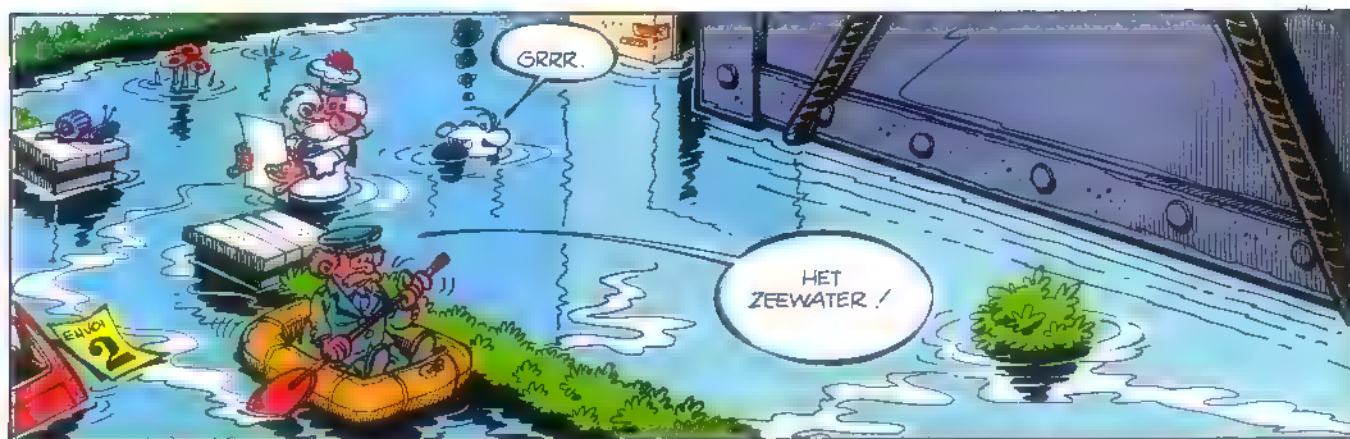
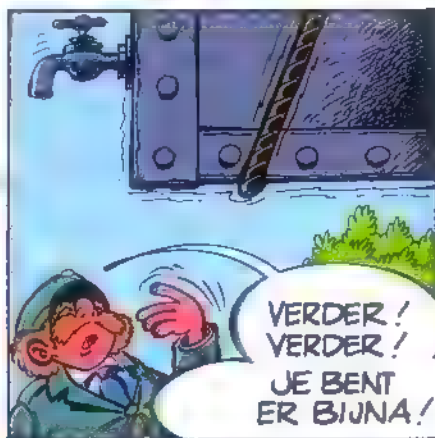
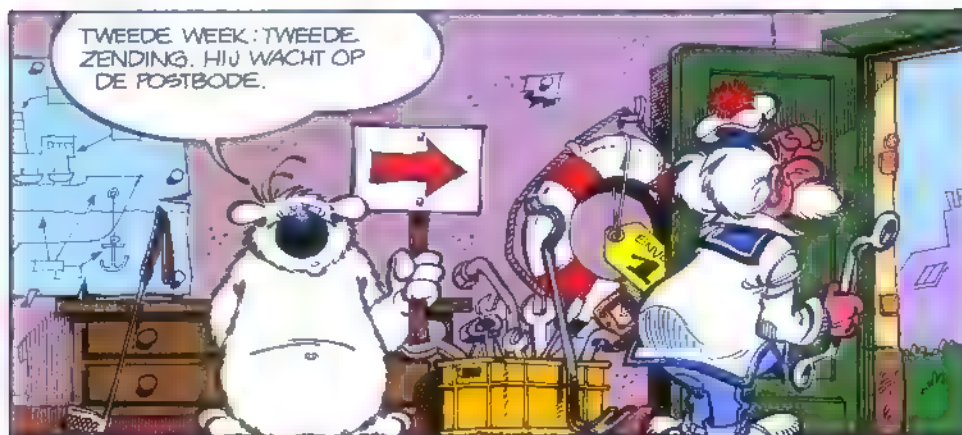
1. Overtollig sebum verstopt de poriën → huidproblemen.
2. Biactol's reinigende werking → opent de poriën. Ontsmettend hoofdbestanddeel → verwijdert bacteriën.
3. Perfecte schone poriën → gave, mooie huid.





Dupa

DOMMEL





Met gevaar voor eigen leven

De vrijwillige strandwachters van Australië zijn ware atleten. Omdat ze zijn getraind in alle sportieve disciplines, aarzelen ze geen moment om zich in de ontzagwekkende rollende golven te storten om onvoorzichtige baders die zich in moeilijkheden bevinden, te redden. Sterker nog, als het nodig is deinzzen ze er zelfs niet voor terug de strijd aan te binden met een haai. Niets schrikt hen af, want een «Life-saver» is op de allereerste plaats een deelnemer aan een opleiding voor moed en burgerzin. Een fraai voorbeeld van saamhorigheid.

Reddingsclubs

Het is algemeen bekend dat de Australiërs gek zijn... op alle watersporten. Hoe kan het trouwens ook anders wanneer je over verscheidene tienduizenden kilometers kust beschikt? Even na 1900 besloot men naar aanleiding van talrijke ongelukken in dit reusachtige land reddingsclubs in het leven te roepen: de «surf saving association» telt er momenteel meer dan 230. Sommige zijn zeer bescheiden van omvang, andere daarentegen beschikken over ruime financiële middelen, want zij worden

gesponsord door diverse commerciële firma's op dezelfde manier als transatlantische zeilraces of Formule 1-wedstrijden. De geldschieters zien hun namen op de boten prijken en kunnen zo op een ideale manier reclame maken, maar wat geeft het? Het is tenslotte voor een goed doel.

Mannetjesputters, maar geen domme krachten

Van de 55.000 begunstigers die de reddingsclubs tellen, is meer dan de helft actief lid. Deze verplichte vrijwilligers moeten een jaarlijkse contributie betalen om lid te zijn. Toch kan niet iedereen zich zomaar de titel «life-saver» aanmeten, want de selectiecriteria zijn zeer streng. Natuurlijk moet men in een perfecte lichamelijke conditie verke-

ren om toegelaten te worden tot de uitputtende, verscheidene weken durende training, waarbij men alle reddingstechnieken door en door leert, uiteenlopend van de eenvoudige maar doeltreffende kunstmatige ademhaling tot de moeilijkere hartmassage. Dat is niet alles: men leert eveneens de pijnlijke gevolgen van een kwaliebeet te behandelen, provisorisch de wond ten gevolge van de beet van een haai te stelpen of mensen te verzorgen die door de warmte zijn bevangen of een mogelijk heel gevaarlijke zonnesteek hebben opgelopen. Kortom, men behaalt een volledig E.H.B.O.-diploma. En men moet vanzelfsprekend ook uitstekend kunnen zwemmen. Besef wel dat het aan de Australische stranden wemelt van de gevaren: sterke, vaak onvoorspelbare stromingen slepen zwimmers en plankzeilers onverbiddeijk de zee op; draaikolken zuigen alles wat in hun buurt komt naar beneden; golven van verscheidene meters hoog kunnen zwimmers bewusteloos slaan; rotsen die door de branding zo scherp als een scheermes zijn geslepen, liggen vaak onder het wateroppervlak en dan zijn er nog de haaien en andere zeedieren die ook niet zo aardig zijn...

Vanaf de uitkijktorens zoeken scherpe blikken de dodelijke driehoek.

Om al deze gevaren — of ze nu veroorzaakt worden door beesten of door de ontketende elementen — te kunnen afweeren moeten mannen en vrouwen van alle leeftijden en uit alle lagen van de bevolking voortdurend op wacht staan op uitkijktorens of in roeiboten en onophoudelijk de koppen van de golven afspeuren met in de ene hand een verrekijker en in de andere een buks met vizier, om een haai of het noodsein van een surfer te ontdekken. Voor hun eigen veiligheid wordt de zwimmers en de surfers aangeraden zich niet buiten de aangewezen beschermde zones, die door vlaggen zijn aangegeven, te wagen. Want het is natuurlijk met de beste wil van de wereld niet mogelijk in een zo uitgestrekt land de bewaking van de gehele kust te verzekeren. De redders zijn alleen maar verantwoordelijk voor een lengte van 1700 kilometers strand. En dat is al niet eens zo slecht...

Hun trots: levens redden

Een kustbewakingsploeg bestaat meestal uit vijf of zes «dapperen». Bij het minste

Een voortdurende training, dagenlang herhaalde bewegingen.



De aanval op de golven.



**Elke zomer ontrolt
zich het feest
van de moed,
de kracht en
de saamhorigheid.**

teken van nood of gevaar voor een recreant springt een «life saver», die met een kabel aan zijn riem in verbinding staat met het strand, de schuimende golven in, bereid een record te vestigen op de honderd of tweehonderd meter, terwijl zijn makkers met de armen boven het hoofd geheven vlug het touw laten vieren. Geen paniek, iedereen is perfect op elkaar afgestemd. Wanneer de redder de drenkeling heeft bereikt en hem stevig heeft vastgegre-

pen, rollen zijn makkers met grote snelheid de haspel op. Binnen enkele minuten ligt het slachtoffer languit op het zand. Met stelselmatige bewegingen brengen de hulpverleners de reanimatie in praktijk.

Al deze praktische en doeltreffende bewegingen worden dagenlang gedurende het hele jaar herhaald. Deze mannen en vrouwen doen aan onbewogen, ziellose robots denken, maar niets is minder waar; voor hen is het redden van levens een tweede natuur geworden.

Toch komt het wel eens voor dat de klassieke reddingsmethoden niet goed genoeg zijn. Bijvoorbeeld wanneer de drenkeling te ver van het strand is afgedreven of wanneer het gaat om een zeilboot die met al zijn passagiers is omgeslagen. Dan worden andere, snellere en modernere middelen in de strijd geworpen: een speedboot van glasvezel, onzinkbare rubberboten met een sterke motor, allemaal uitgerust met hoogstaande radioapparatuur. Helicopters kunnen ook helpen bij het opvissen van de drenkelingen en ze worden tevens ingezet bij het opsporen van haaien.

Maar wat doen de redders eigenlijk als er zich geen enkel incident voordoet? Ze leren gewoon onder de veiligste omstandigheden surfen aan beginners.

**4000 tot 5000
mensen
jaarlijks gered.**

«Het carnaval van de golven»

Ieder zomerweekend worden op de stranden de «grote zeefeesten» georganiseerd of, om precies te zijn, de «surf carnivals». De opbrengsten die dit evenement oplevert, worden trouwens in hun geheel aan goede doelen geschonken. Deze festiviteiten zijn ware wedstrijden tussen de clubs die met een verbazingwekkende ernst tegenover elkaar staan. Dit spektakel is in Australië zo populair dat er ruime samenvattingen van op t.v. worden uitgezonden.

Onder luid applaus van het publiek paraderen de «life-savers» in een ouderwets maar zeer nostalgisch badpak en met een muts op het hoofd trots in militaire pas en met het vaandel in top voorbij. Elk strand heeft zijn eigen kleuren en de tegenstanders hebben hun gezicht bedekt met een lichtgevende verf die hen tegen de felle zonnestralen beschermt. Na de optocht volgen de wedstrijden elkaar onder de luidruchtige aanmoedigingen van de supporters en de kinderen op: zwem- en loopwedstrijden, een surfkampioenschap,

De redders beschikken over speciale surfplanken.



De «life-savers» duwen rennend de zware sloep het zand op.

een reddingswedstrijd met alles erop en eraan waarbij de tijd wordt opgenomen door onpartijdige scheidsrechters, gewichtheffen, waterskiën, een surfwedstrijd in pagaaien of kano's dwars door de reusachtige golven.

Toch is het populairste en indrukwekkende onderdeel zonder twijfel de «surf boat». Vijf mannen, een stuurman en vier roeiers, duwen een perfecte replica van een antieke sloep rennend de golven in. Ze moeten gelijk op en met veel kracht roeien om de branding door te komen en het schuim van de enorme golven achter zich te laten ten einde een denkbeeldige drenkeling te kun-

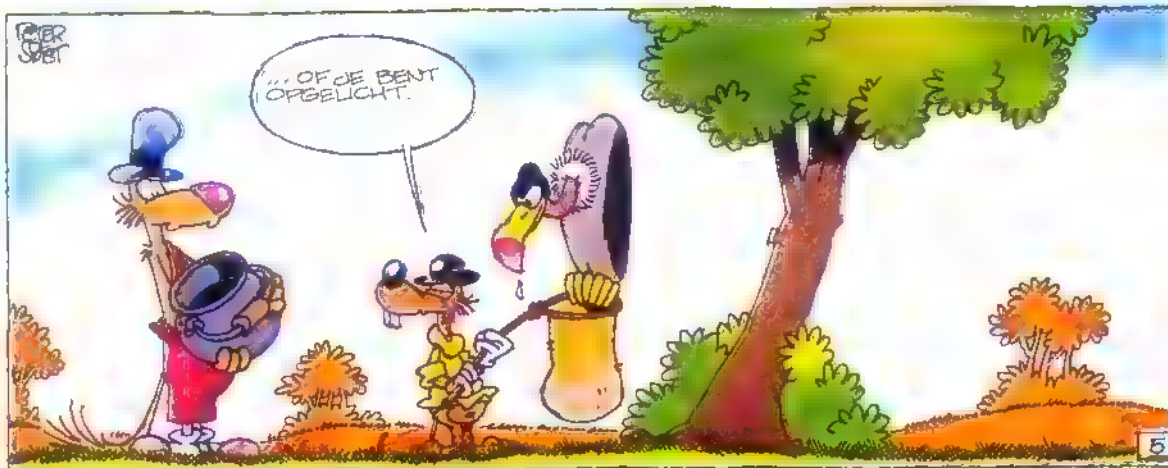
nen redden. Deze demonstratie is een soort hommage aan de voorgangers van de «life-savers», die in hun tijd alleen maar beschikten over zware, houten sloepen en de kracht van hun armen om de slachtoffers van de woeste golven te helpen. Sinds de oprichting van deze buitengewoon edelmoedige instelling zijn ongeveer 270.000 mensen gered. Elk jaar stijgt dit aantal met vier- tot vijfduizend. De ongelofelijke stoutmoedige heldendaden zijn niet te tellen. Zo is het een keer gebeurd dat een redder, die alleen naar zijn moed luisterde, het water is ingesprongen om een jongeman te redden die werd aangevallen door

Levens redden: de tweede natuur van de «life-savers».

een haai. Doordat het dier zijn prooi niet wou loslaten, bracht hij de jongen het strand op... met de haai. De jongen werd op het allerlaatste nippertje gered. Een ferm «Bravo!» is meer dan op zijn plaats voor deze bewonderenswaardige vrijwilligers, ware «sint-Bernards van de zee», die dagelijks hun leven wagen om dat van anderen te redden. Ik hoop dat ze het ons zullen willen vergeven, maar bij gebrek aan een hoed nemen wij plechtig onze badmuts voor hen af!

Tekst en foto's:
Christian PORTAL





**NIEUW!
JE NESQUIK
HELEMAAL
DRINKKLAAR!**



NIEUW!

Potverkonijn, wat een fijn idee! Nesquik, je favoriete chocolade-drink, vind je straks in van die leuke kleine doosjes. Helemaal klaar om te drinken!

Echt iets om overal met je mee te nemen. Naar school, op picknick of

op reis. Dus nooit meer zonder die lekkere smaak van Nesquik.

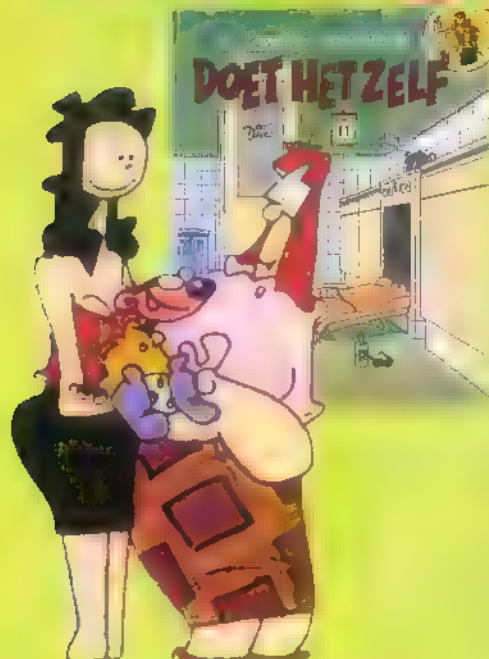
En voor wie altijd grote dorst heeft, is Nesquik Drink er ook in een familie-dooz van 1 liter.

Bravo voor Nesquik Drink!

Nesquik®
Drink.

Met Nesquik houden alle kinderen van melk.

kuifje Stripnieuwtjes



DE FAMILIE DOORZON

Van de wederwaardigheden van onze eigentijdse familie Doorzon (voorheen gepubliceerd in weekblad De Nieuwe Revu) verscheen onlangs opnieuw een bundeling: Album no. 11 **De Familie Doorzon 'Doet Het Zelf'**. Opnieuw dus eindelijk weer een strip om te lachen, hoewel de overgebrachte boodschappen vaak ernstig genoeg zijn. In dit album van Neerlands populairste Familie (na het Koningshuis en de familie Gullit natuurlijk), moeten vooral religie (nieuwe godsdienst-oefeningen met onderdelen als **Bijbelwerpen**, **Kruisdraaggraces** en het o zo moeilijke **Over Water lopen**), de **sextelefoon** (als Doorzon een tweede telefoonaansluiting in de logeerkamer stiekem wil benutten om ongestoord naar een sexlijn te kunnen luisteren, blijkt in die logeerkamer het gehele gezin zelf een sexlijn te exploiteren), **alleenstaanden-avondjes**, **zelfmoord** en **kaalheid** het ontgelden. En zoals de titel al aangeeft heeft de familie voor alles zo zijn **eigen** oplossing. Ook staat het huwelijk van Doortje en Arie eindelijk op het programma, maar of dat ervan komt...?

Gerrit de Jager kreeg voor dit album medewerking van o.a. Eric Varekamp, Wilma Leenders en Wim Stevenhagen. Een heerlijk album boordevol grappen; om zo snel mogelijk aan te schaffen, vele malen ter hand te nemen en nooit uit te lenen!

De Familie Doorzon Doet Het Zelf is een uitgave van Oberon B.V. Haarlem en kost fl. 7,95 (150 Bfr.) en in Hard Cover-uitvoering fl. 17,95 (360 Bfr.).

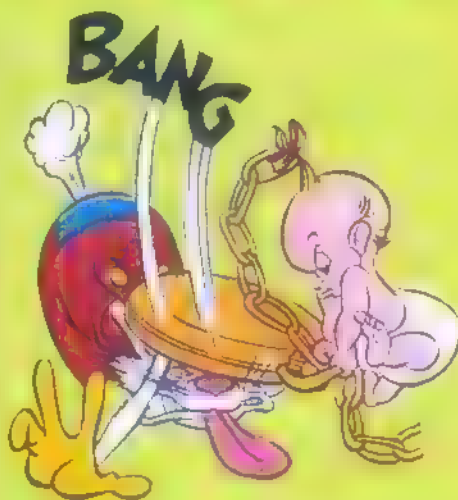
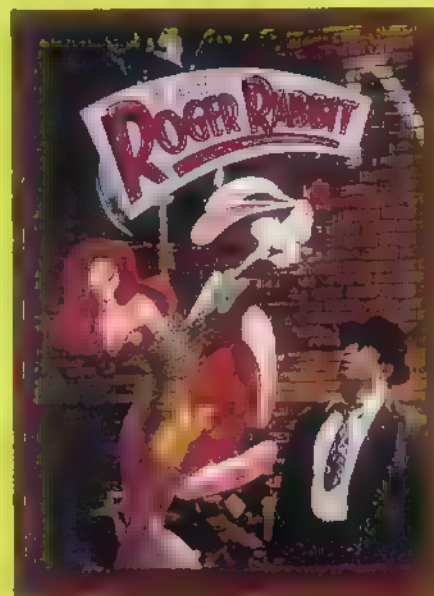
ROGER RABBIT VERSTRIPPT!

Zoals iedereen behoort te weten, staat in de tekenfilmwereld de naam **Disney** voor **vakmanschap**, **kwaliteit**, **artistictelt** en **vernieuwing** in de branche. Al in het begin van de jaren twintig experimenteerde hij met een combinatie van speel- en tekenfilm in de serie 'Alice's Wonderland' en al in 1928 verzag hij zijn derde Mickey Mouse-filmpje (**Steamboat Willie**) van geluid. Ook 'tekenende' hij voor de eerste tekenfilm in kleur

'**Flowers and Trees**'. De daarvoor door hem ontvangen Oscar maakte dat vanaf dat moment de animatiefilm ook door Hollywood serieus genomen werd. De definitieve doorbraak van het medium kwam echter in 1937 met het uitbrengen van **Sneeuwwitje** (Snow White and the Dwarfs). Nu zestig jaar na de geboorte van Mickey Mouse komen de Disneystudio's opnieuw met een noviteit. De 2½ D (tweeëneenhalve dimensie) tekenfilm. Driedimensionale films kennen we natuurlijk al jaren, omdat we die met een speciaal brillette (groen/rood) moesten bekijken om dat 3D effect te bereiken. De nieuwste Disney-film '**Who framed Roger Rabbit**' (besproken in KF no. 40 door Jean Louis LeChat) kan zonder hulpmiddelen worden bekeken. De film is een combinatie van **live-action** en **animatie**. Het driedimensionale (diepte) effect wordt opgeleverd door een speciaal ontwikkelde computer. De getekende figuren lijken daardoor gewone wezens. Voorheen bleven de getekende figuren in gecombineerde live-action/animatiefilms plat (twee-dimensionaal). Al sinds de première, in juni in de VS, heeft Roger Rabbit een waanzinnig succes. In verband met de eerste vertoning in Nederland, op 18 november '88 heeft de Walt Disney Company van het filmverhaal een strip uitgebracht. Waarmee dus alle spelers teruggebracht zijn tot **dezelfde** dimensie! Door rechtenperikelen zien we in de strip echter niet alle figuren uit de film optreden, maar het verhaal blijft hetzelfde. **Daan Jippes**, in striptrings vooral bekend van de Peptekenstal en als art-director van het weekblad Donald Duck, is al geruime tijd werkzaam bij de Disneystudio's in Los Angeles en is verantwoordelijk voor het script en de lay-out van het karikaturale deel van het stripverhaal, terwijl Dan Speigle de realistische figuren tekende. Verder werden de teksten door Don Ferguseon geschreven en werd het verhaal door Jacqueline van Oers ingekleurd. Het album verschijnt in Nederland, België, Duitsland, Denemarken, Zweden, Finland en Noorwegen en de VS.

HET VERHAAL

Tekenfilmacteur Roger Rabbit heeft z'n



hoofd niet meer bij zijn werk; dat komt omdat zijn beeldschone vrouw Jessica het met de grappenkoning Marvin Fop 'houdt'. Een privé-detective, Eddie Valiant van buro Valiant en Vallant, wordt ingehuurd om compromitterende foto's te maken, waarmee men Roger's ogen hoopt te openen. Valiant accepteert de opdracht hoewel hij van tekenfilmfiguren ('Toons') gruwet, daar zij zijn broer om zeep hebben geholpen, maar: **werk werk!**

Als Marvin Fop dood, kennelijk vermoord, wordt aangetroffen is de jaloezische echtgenoot Roger de hoofdverdachte. Hij is echter als tekenfilmfiguur maar moeilijk te grijpen. Kogels en boeien helpen niet, maar de fanatieke rechter Doem heeft een mangsel van terpentine, thinner en aceton ontwikkeld wat de oplossing moet brengen... Fop's verdwenen testament levert voldoende complicaties op voor één lange jacht op Roger... De jacht op Roger Rabbit is een uitgave van Oberon B.V. te Haarlem en kost fl. 6,95 (140 Bfr.).

POPNIUWS IN 'T KORT

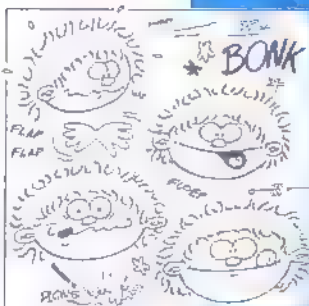
Van **Bruce Springsteen** is in Amerika een EP verschenen met vier live-nummers: '**Chimes Of Freedom**', '**Tougher Than The Rest**', '**Be True**' en de akoestische versie van '**Born To Run**'. De opbrengst gaat naar **Amnesty International**. Springsteen maakte deel uit van **Amnesty's Human Rights Now! Tour** die liep van 1 september tot 15 oktober. De registratie van het slotconcert in het River Plate stadion te Buenos Aires zal wereldwijd op 10 december per televisie worden uitgezonden. Voor een animatie-film gebaseerd op de Beatles-song '**Strawberry Fields Forever**', zal een soundtrack worden opgenomen: Op deze soundtrack brengen bekende artiesten (o.m. Michael Jackson en Cyndi Lauper) covers van Beatlesongs ten gehore. **Nieuwe getallen van Michael Jackson**. De Europese tour zit erop. De 41 concerten in 29 Europese steden trokken bij elkaar 1 miljoen bezoekers. Terwijl de LP '**Bad**' inmiddels de 17 miljoen grens heeft gepasseerd, verschijnt binnenkort het nummer '**Smooth Criminal**' op single, begeleid door een spectaculaire clip van ± 11 minuten. In december zal de film '**Moonwalker**' zijn Europese première beleven.

ATARI 2600



De meest
gekoochte
spelconsola
ter wereld

CUPIDO LOVES



Te koop bij de grote ketens:

Christiaensen, Cora, Lima-Droomland, Maxitec, Photohall.

Meer verkooppunten over gans België.

Voor verdere inlichtingen contacteer ATARI (BENELUX) BV.

Boomsesteenweg 28, 2621 Schelle, Tel.: 03/844.33.66





DE ZIEL VAN EEN OUDE SCHOENER



Voor niets op de wereld zou ik Biggles in de steek hebben gelaten. Zeker niet toen zijn brandende vliegtuig op het punt stond middenin de Golf van Mexico neer te storten. En toch...

En toch heb ik niet lang geaarzeld, toen mijn hoofdredacteur me met pretoogjes zei: «Dit is wat voor jou, jij moet erheen gaan...» Ik ben erheen gegaan. En het was me een avontuur!

Denk je eens in: meedoen aan een tocht op een oud zeilschip, een Mercator van het kleinste type, hadden ze me gezegd...

Een zeiltocht, een zeiltocht net als vroeger, een oude schoener, Jack London, klippers die lekker naar specerijen ruiken, de Oostindische Compagnie, sjacheraars, piraten, tropische nachten en een door fosforescerend plankton oplichtend kielzog... Ik stort me erin!

Kortom, ik arriveer op de kade van Nieuwpoort (van mij had het ook Newport, USA mogen zijn) en wat zie ik? Onderaan de kade — zo'n zes meter diep, want het is eb — ligt een antieke tweemaster gemeerd met ingehaalde zeilen. Hij is uitgerust met de nieuwste snufjes zonder dat dat het onmiskenbaar antieke karakter van het schip aantast. Fantastisch!

Natuurlijk had ik voor de gelegenheid mijn oliejas en mijn laarzen meegebracht, want, ziet u, een rustig wiegeslaapje is er tijdens een zeiltocht op de Noordzee meestal niet bij!...

Ik had me dus op het ergste voorbereid: op de boot die zo schommelt dat niets overeind blijft staan, de mensen niet en het glas of het kopje dat argeloos op tafel is gezet evenmin; op dat gevoel van te klein, te eng, te benepen, te kort of te laag, dat ik met mijn een meter tachtig elke keer ondervind, wanneer ik mijn voeten op een boot zet. Het is zelfs zo erg dat ik de hele reis als een monnik mijn hoofd gebogen

moet houden om niet steeds een buil op te lopen. Opgepast! De boot verandert gedurende het verloop van de strijd: het via de afvoergoten omhooggestuwde en langs de stapelbedden weer weggestroomde zeewater is overal behalve waar het wezen moet. Er vinden onstuimige glijpartijen plaats in de stuurhut, waar je op de knieën van je maat blijkt te zitten, een windas in je rug, het roer tussen je benen, terwijl je je excuseert voor de soep die je op de trui van degene die tegenover je zit hebt gemorst...

Het ene ding krijg je niet open, het andere ding gaat vanzelf open, het luik zit vast, de kist wil niet dicht.

De spullen die overal rondslingeren, de pannen die je niet kunt vinden en de vorken waar je argeloos op gaat zitten. Het voedsel dat koud is, wanneer het warm moet zijn of omgekeerd. De ijskoude douche die je neemt met de sproeier in de ene hand en de zeep in de andere, terwijl je uit alle macht probeert niet op je gezicht te gaan. Het ene ding krijg je niet open, het andere ding gaat vanzelf open, het luik zit vast, de kist wil niet dicht.

Voeg daarbij het gevoel van verstikking binnen en dat van een peilloze onveiligheid buiten. Want lopen op de brug van een boot (die nu al net een kampeerijskast is) is hetzelfde als met een stuk zeep onder iedere voet op de natte rand van een zwembad lopen. Alleen is hier het zwembad...

Een zeiltocht, geen boevengalei!

Op de kleine plezierboten die we op vakantie in de jachthavens zien, is er alleen een dunne stalen draad op vijftig tot zestig centimeter hoogte om de bemanning te beschermen. Ons schip, de Elisabeth Louw, wordt rondom beschermd door een verschaning van meer dan een meter hoog die voorzien is van een reling van mooi, roodbruin gelakt hout, waarop de pennen zich bevinden waaraan de touwen

worden vastgesjord, en die naar de voorsteven toe tot een meter dertig hoog wordt.

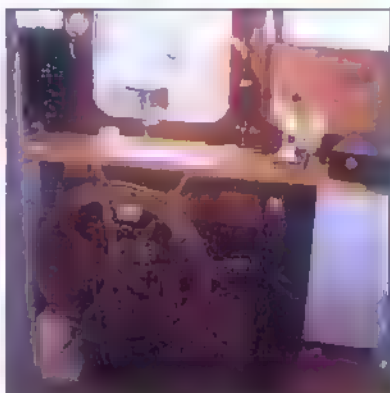
Toen ik van de eerste emoties bekomen was, ontdekte ik dat de boot helemaal van staal was. Een formidabele stalen bel van dertig meter lengte, zeseneenhalf meter breedte en met een totale waterverplaatsing van meer dan driehonderdvijftig ton!

Een verkisting van plaats en comfort!

Kortom, de boot is een en al veiligheid. We kunnen zo de wilde zeeën op richting kaap Hloom!

Over het geheel genomen is de boot vrij sierlijk. De overhangende achtersteven die hem stabiel moet maken, geeft hem een slank uiterlijk, terwijl de in het midden uitgeholde voorsteven zich elegant naar de boegspriet toe buigt. De romp is zwart. Ik had hem liever wit gehad, maar zwart wordt minder gauw vuil, vooral in onze wateren.

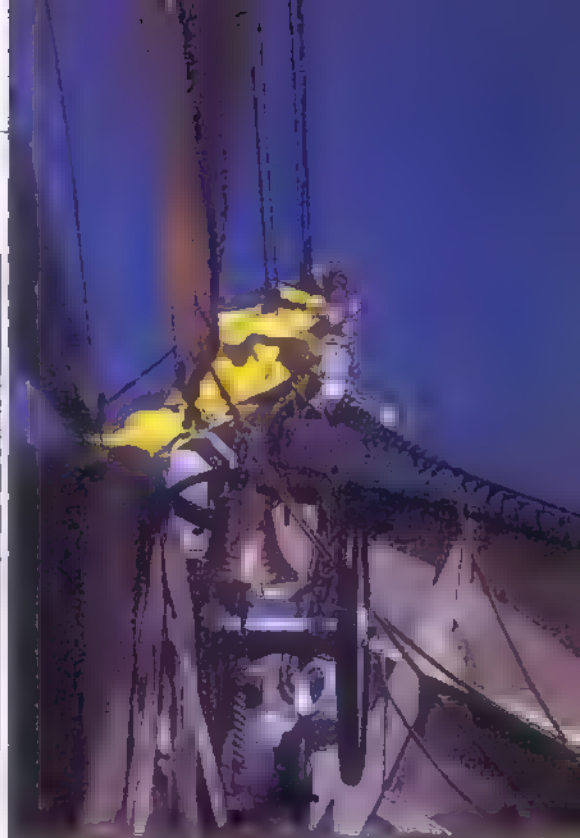
Hoewel de boot dertig meter lang is, is hij niet meer dan zeseneenhalf meter breed, waardoor hij er zeer bevallig uitziet, zeker, maar daardoor is hij bovendien stabiel in de deining en kan hij goed tegen de wind in varen. Stel je eens voor: de boot moet de spanning verdragen van 520 m² zeil enerzijds en 20 ton lading anderzijds, en dat alles op dertig meter...



Een manoeuvre oude stijl

De tuigage is authentiek, dus dat betekent ook hennepen touwen, overal katrollen, houten masten, langer gemaakt voor de lijzeilen. Dat wil ook zeggen een tegelijk nauwkeurige en krachtige manoeuvre, uitgevoerd door de meesterhanden van een bemanning die getraind is om zo doeltreffend mogelijk te werken. De bemanning bestond uit drie meisjes en drie jongens onder wie Henk Jan de schipper.

De schipper? Ik kan het in enkele woorden



omschrijven: het gezag van de vakbekwaamheid. Waarvan je droomt, omdat ze niets meer hoeft te bewijzen. Het is zijn boot. Hij heeft hem uit zijn graf, waar hij sliep, opgewekt. Hij kent hem door en door. Iedereen weet dat en respecteert hem daarom. Bovendien vaart hij al twintig jaar. Ook dat dwingt respect af.

Ik zal nog een laatste voorbeeld geven om aan te tonen dat dit respect terecht is.

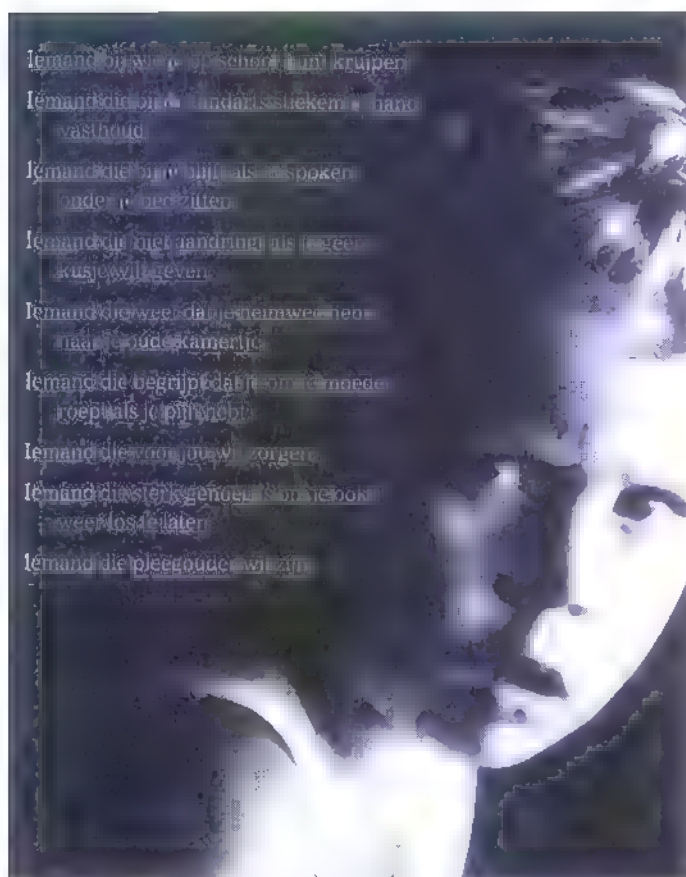
Het was een mooi beeld dat ik op een ochtend na de manoeuvre betrapte. Ik geloof dat die jongens en meisjes de kracht van het schouwspel niet eens doorhadden... Of anders — ze zijn tenslotte al behoorlijk pienter — hebben ze dat goed verborgen gehouden. We waren op een morgen zeer vroeg vertrokken om het tij niet te missen, geloof ik, en dat had in de boot tot nogal wat bedrijvigheid geleid. De scheepjongens waren in alle hoeken te vinden en toen ik op de brug aankwam, waren we al op volle zee. De manoeuvre was beëindigd. Op de kampanje was de bemanning voltallig aanwezig. Een stond er aan het stuur, de anderen zaten te keuvelen. O nee, Henk Jan de schipper was er niet bij.

Het duurt niet lang voor hij binnenkomt met een uitgebreid ontbijt waarboven een grote thermoskan koffie torent. De kapitein bracht de matrozen zomaar hun ontbijt! Hij had het klaargemaakt! Hij bediende hen!...

Wat een voorbeeld! Wat is het leven mooi op de Elisabeth Louw!

René Sterne





Iemand die... scherp kan kruijen
 Iemand die... anders sleken... hand
 vasthoud
 Iemand die... blijft als spook
 onder de vloer zitten
 Iemand die... anders niet als een
 kusje wil geven
 Iemand die... dat een nieuw...
 naar de kamer
 Iemand die... begrijpt dat...
 roep als je...
 Iemand die... om jou...
 Iemand die... en...
 Iemand die... wil zijn

Postcards zijn beschikbaar in elke regio. Het boekje met de verschillende soorten van Miegging helpt u te
 bepalen of het u... of niet. Het boekje helpt u te bepalen of het u... of niet.

Naam _____ Wt. School _____
 Postcode _____ Plaats _____
 Opstuur naar: Aktie Miegging, Antwoordnummer 8899, 3509 ZG, 1400 (4 keer per week) is niet nodig.

Aankomst van de post is niet gegarandeerd. Het boekje helpt u te bepalen of het u... of niet.

KIT "N" CARLYLE

Larry Wright



11-12
 Larry Wright
 © 1987 by NEA, Inc.



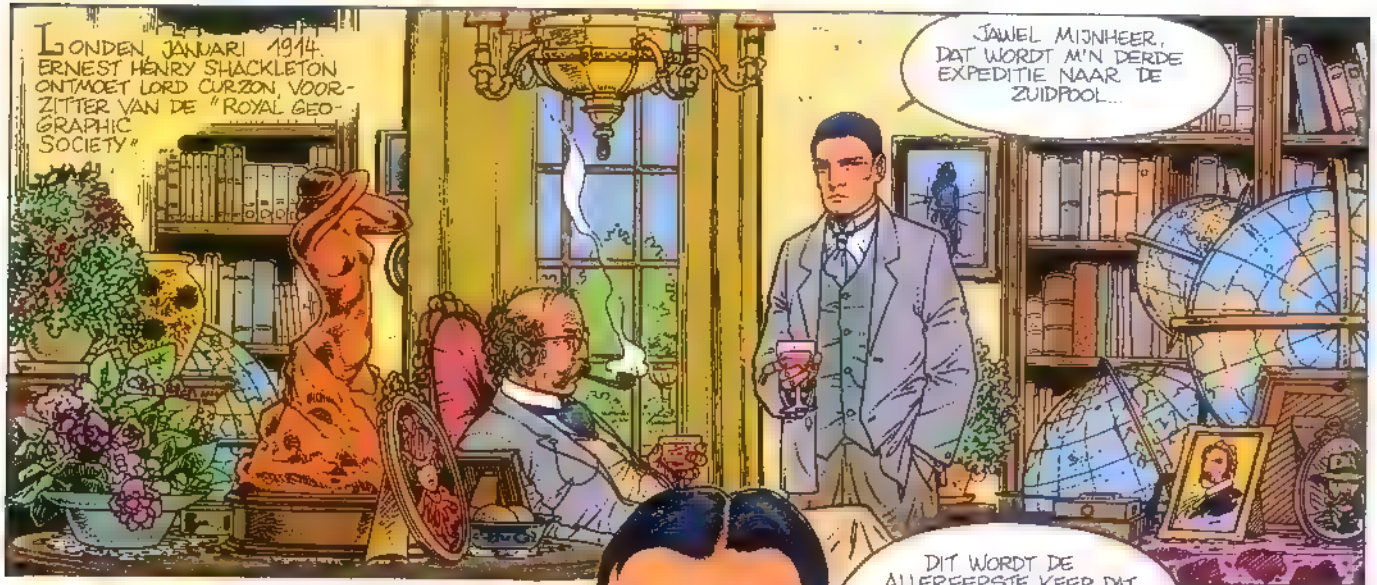
« DE TAMIYA-AANVAL »

« DE RADIOBESTURING VAN DE KAMPIOENEN »



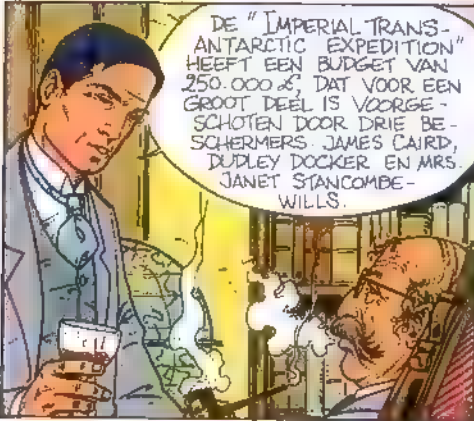


SHACKLETON

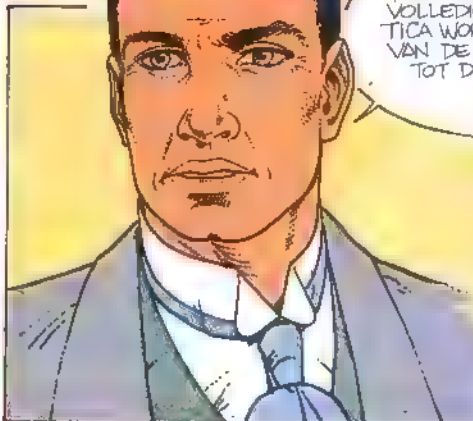


Londen, Januari 1914.
ERNEST HENRY SHACKLETON
ONTMOET LORD CURZON, VOOR-
ZITTER VAN DE "ROYAL GEO-
GRAPHIC SOCIETY"

JANIEL MIJNHEER,
DAT WORDT M'N DERDE
EXPEDITIE NAAR DE
ZUIDPOOL...



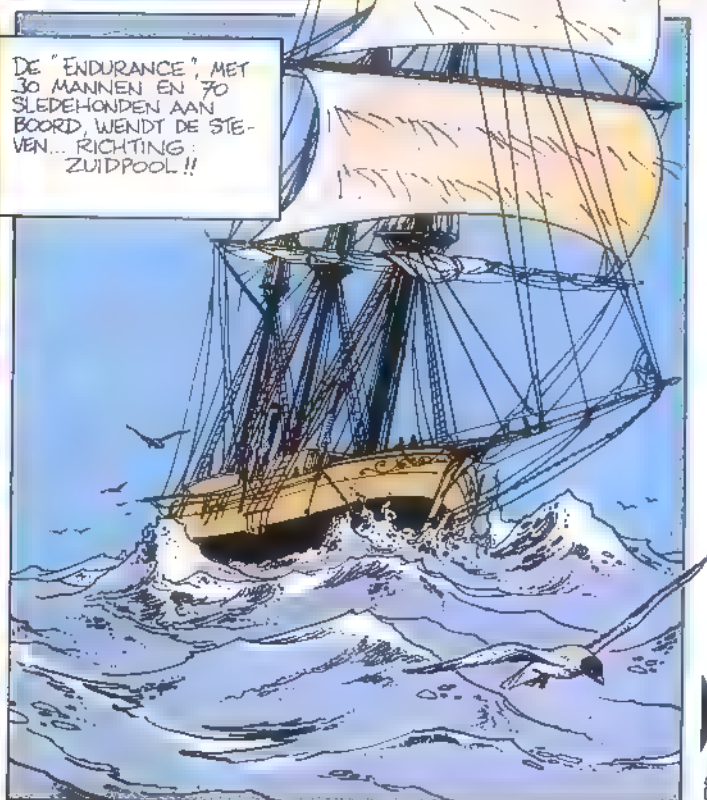
DE "IMPERIAL TRANS-
ANTARCTIC EXPEDITION"
HEEFT EEN BUDGET VAN
250.000 £; DAT VOOR EEN
GROOT DEEL IS VOORGE-
SCHOTEN DOOR DRIE BE-
SCHERMERS: JAMES CAIRD,
DUDLEY DOCKER EN MRS.
JANET STANCOMBE-
WILLS.



DIT WORDT DE
ALLER EERSTE KEER DAT
VOLLEDIG DOOR ANTARC-
TICA WORDT GETROKKEN,
VAN DE WEDDELLZEE
TOT DE ROSSZEE!



ER WORDEN TWEE
SCHEPEN BEVRACHT: DE
"AURORA" VAN MAWSON, WAAR-
MEE HIJ UIT TASMANIË VERTREKT,
EN ONZE SPECIAAL IN NOORWEGEN
GEBOUWDE BOOT, DIE IK DE "ENDU-
RANCE" HEB GEDOOPT, WAARMEE
IK VAN HIERUIT VERTREK.



DE "ENDURANCE", MET
30 MANNEN EN 70
SLEDEHONDEN AAN
BOORD, WENDT DE STE-
VEN... RICHTING:
ZUIDPOOL!!



HURRAY!

HET IS DE
"ENDURANCE"
VAN SHACKLETON!

ZE
VERTREKKEN
NAAR DE
ZUIDPOOL!

HURRAY!!

MILLWALL DOCKS,
LONDEN, 1 AU-
GUSTUS 1914.



Ferry

SHACKLETON

DECEMBER 1914...
DE "ENDURANCE"
VERLAAT HET EI-
LAND ZUID-GEORGIE
EN VAART DWARS
DOOR DE IJSSCHOT-
SEN RICHTING
WEDDELLZEE...

HET IJS
WORDT HOE LANGER
HOE DIKKER...

EN OP 19
JANUARI 1915,
GEBEURT HET
ONVERMIJDE-
LIJKE...

HET SCHIP IS NU
VOLLEDIG INGESLOTEN
DOOR EEN HARDE DIK-
KE IJSLAAG.

1
FEBRUARI
1915...

HET IS VER-
GEEFSE MOEITE...
HET IJS VORMT ZICH
SNELLER DAN WIJ
HET KUNNEN BRE-
KEN!

WE STAAN VLAK
VOOR DE POOLWINTER.
WE MOETEN ONS KLAAR-
MAKEN VOOR EEN
OVERWINTERING...

LATEN WE
TOCH NOG MAAR
EENS PROBEREN HET
VRIJ TE KRIJGEN...
GEEF DE MANNEN
BIJLEN EN PIK-
HOUELEN!

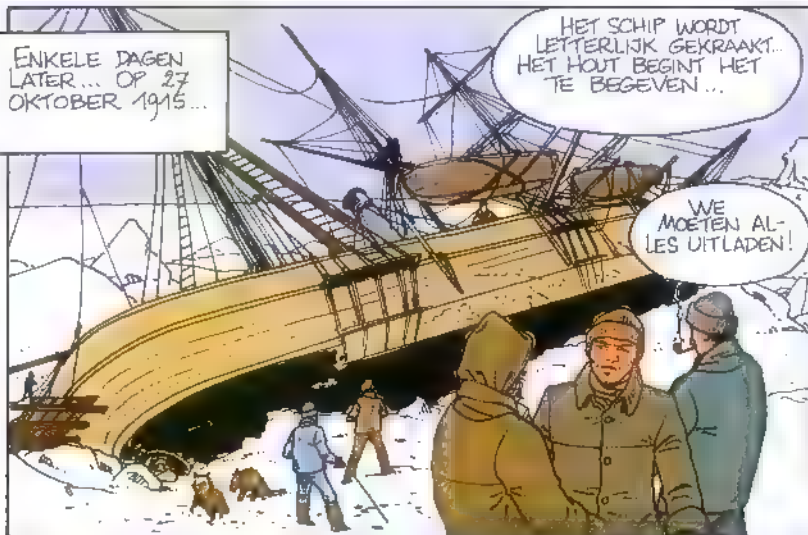
EN TERWIJL DE WIN-
TER VOORBIJ TREKT
HOUDT MEN ZICH
BEZIG MET WETEN-
SCHAPPELIJK WERK
EN OBSERVATIES...
SPELLETJES,
SCHRIJVEN...

..VOETBAL, BASEBALL EN
SLEDEWED-
STRIJDEN...

OKTOBER
1915...

HET HELT HOE
LANGER HOE
MEER OVER TEGEN
ZULKE REUSACHTIGE
KRACHTEN KUNNEN
WIJ WEINIG
DOEN

ENKELE DAGEN
LATER... OP 27
OKTOBER 1915...

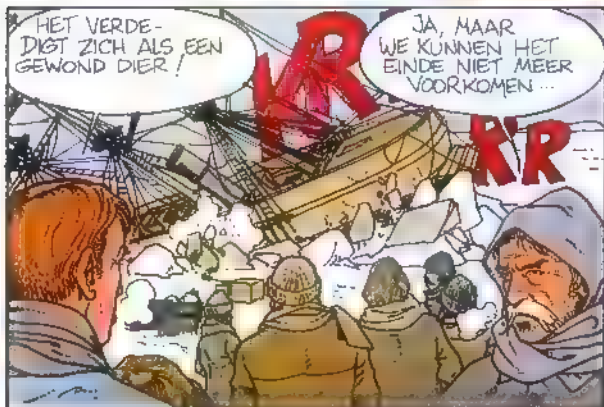


HET SCHIP WORDT
LETTERLIJK GEKRAAKT...
HET HOUT BEGINT HET
TE BEGEVEN...

WE
MOETEN AL-
LES UITLADEN!

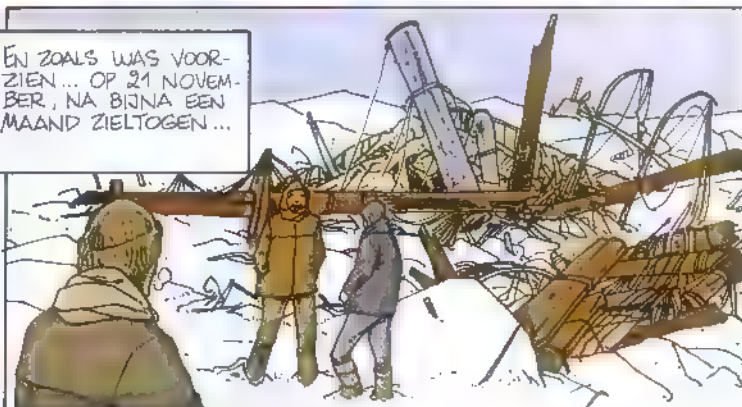


HET VERDE-
DICT ZICH ALS EEN
GEWOND DIER!



JA, MAAR
WE KUNNEN HET
EINDE NIET MEER
VOORKOMEN...

EN ZOALS WAS VOOR-
ZIEN... OP 21 NOVEM-
BER, NA BIJNA EEN
MAAND ZIELTOGEN...



OP 23 DECEMBER
WORDT BEGONNEN
AAN EEN LANGE
WEG...

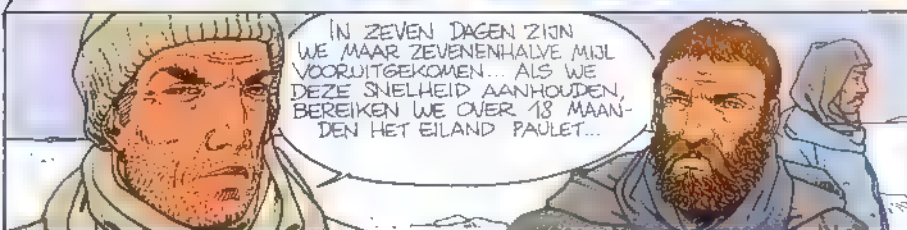


IK HOOP HET EILAND PAU-
LET TE BEREIKEN... DAT LIGT
HIER 346 MIJL VANDAAN...

EEN WEEK
LATER...

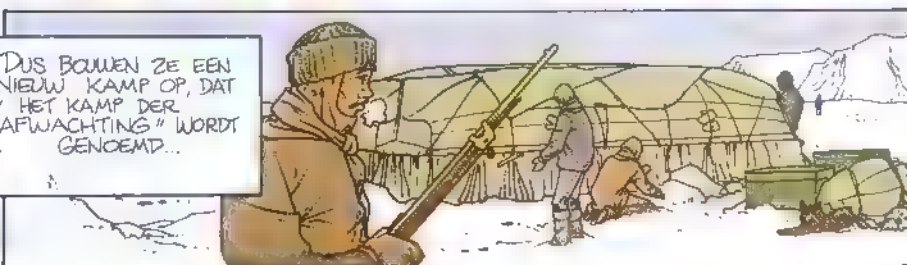


WE SCHIETEN GEEN
KLAP OP... HET IJS IS
VEEL TE BROKKELIG
EN HET IJSVELD BE-
WEEGT ZICH IN DE
VERKEERDE RICH-
TING...



IN ZEVEN DAGEN ZIJN
WE MAAR ZEVENENHALVE MIJL
VOORUITGEKOMEN... ALS WE
DEZE SNELHEID AANHouden,
BEREIKEN WE OVER 18 MAAN-
DEN HET EILAND PAULET...

DUS BOUWEN ZE EEN
NIEUW KAMP OP, DAT
"HET KAMP DER
AFWACHTING" WORDT
GENOEMD...





SHACKLETON



TEKST EN TEKENINGEN
FERRY. IZ. 00.

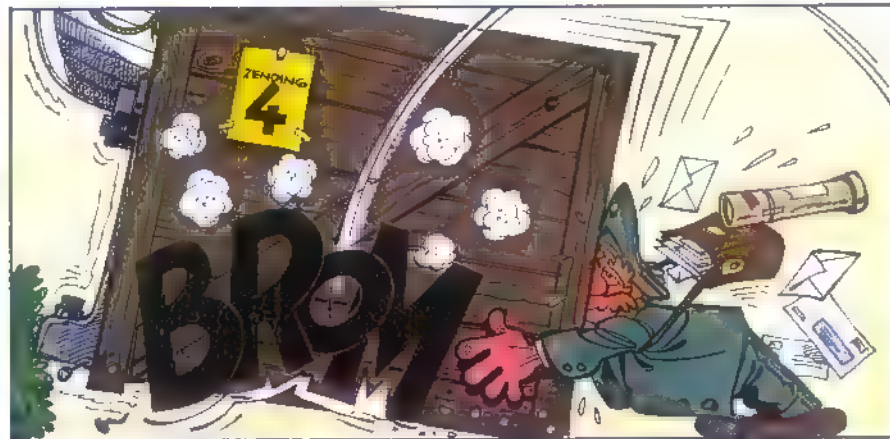
einde





DOMMEL

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD!
UITGAVEN
"VEEL LIEFS VOOR
DOMMEL"

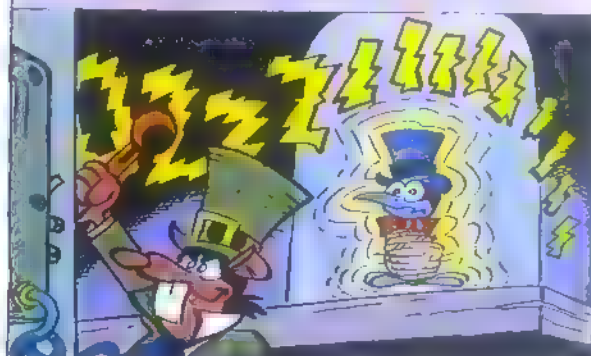


CHLOROPHYL

SAMENVATTING: Nadat hij onze vrienden geboerd onder een glazen stomp heeft gezet, verliet Anthraciet met genoeg waarom hij niet gedood werd en hoe hij de speelbal werd van een gekke tandarts...



EN IK STUURDE HEM NAAR EEN
ANDERE WERELD !!! AH! AH!



PERFECT !!! EN DIT IS PAS HET BEGIN!

AH! AH! AH!



HEERLIJK MOMENT
OM DE ZWARTE MIJL-
PAAL VAN DE WRAAK
OP TE RICHTEN! IK
ONDSCHRIJF DE VER-
KLARING VAN DE RECHTEN
VAN DE MENS, DUS IK
ZAL JE NIET DODEN,
CHLORO! JE GAAT ALLEEN
EEN REISJE NAAR HET
ONEINDIGE MAKEN!
... EEN ENKELE
REIS! NATUURLIJK!



CHLOROPHYL DE HELSE REIS

KOM, WAAR ZAL IK ZE HEEN STUREN? HET KLEINE BOS? EILAND KINKHOORN?
NEE, DEZE HEREN HEBBEN EEN REISJE NAAR VERRE LANDEN NODIG!



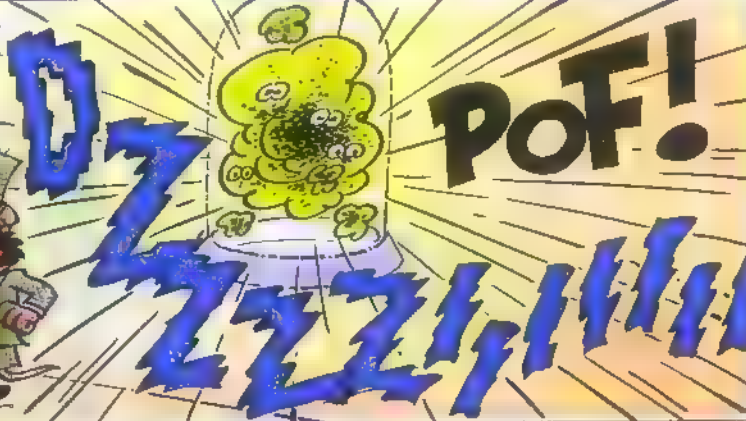
EN ALS IK DE HENDEL NU EENS HELEMAAL OM-
LAAG DRUK EN HEM OP "ONEINDIG" ZET?... WAT
BEN IK TOCH SLOW!



HA! HA!
HA!

VAARWEL,
CHLORO!

TONG!



VERREK! IK HEB VERGETEN
HEM OM EEN PAAR STAART-
HAREN TE VRAGEN, ALS
HERINNERING!...

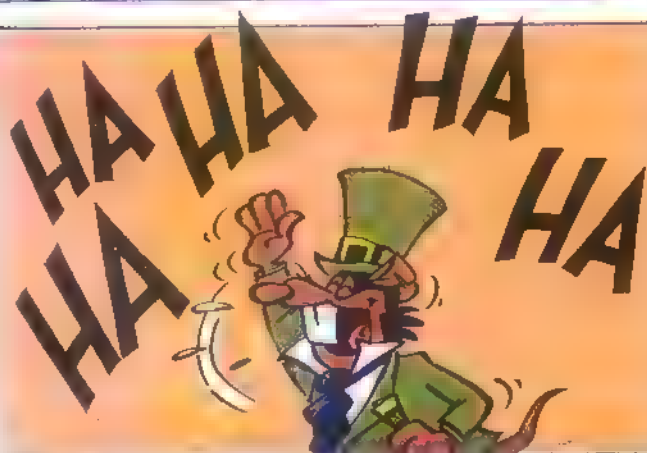
EH?



ZOIETS KUN JIJ TOCH NIET BE-
GRIPPEN, BESTE GROBUR! HAAT
SCHEPT EEN BAND! IK... IK HEB
ZOJUIST MIJN BESTE VIJAND VERLOREN...
KIJK, EEN HEIMELIJKE TRAAN:
IS ER EEN MOOIER GRAFSCHRIFT
DENKBAAR?...



28



NOG NOOIT WAS EEN
HEERSER OVER DE WERELD
ZO GEVOELIG!

HEERSER OVER
DE WERELD?





MADILA BAY

door Chantal de Spiegeleer

Op het vierde continent ligt aan de kust van de zee een stad...

Het is geen Cannes, geen Acapulco, geen Hollywood.

Het is geen Biarritz, zelfs geen Monaco. Zeker geen Miami.

Het is Madila...

Een eindeloos gala. Een cocktail van losbandig leven en sterven.

Een bonte stad, een modeshow, een filmmagazine. En verder zijn er nog de mensen... Een stad onder druk...

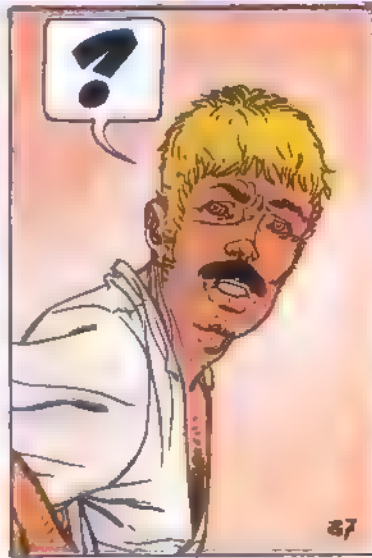
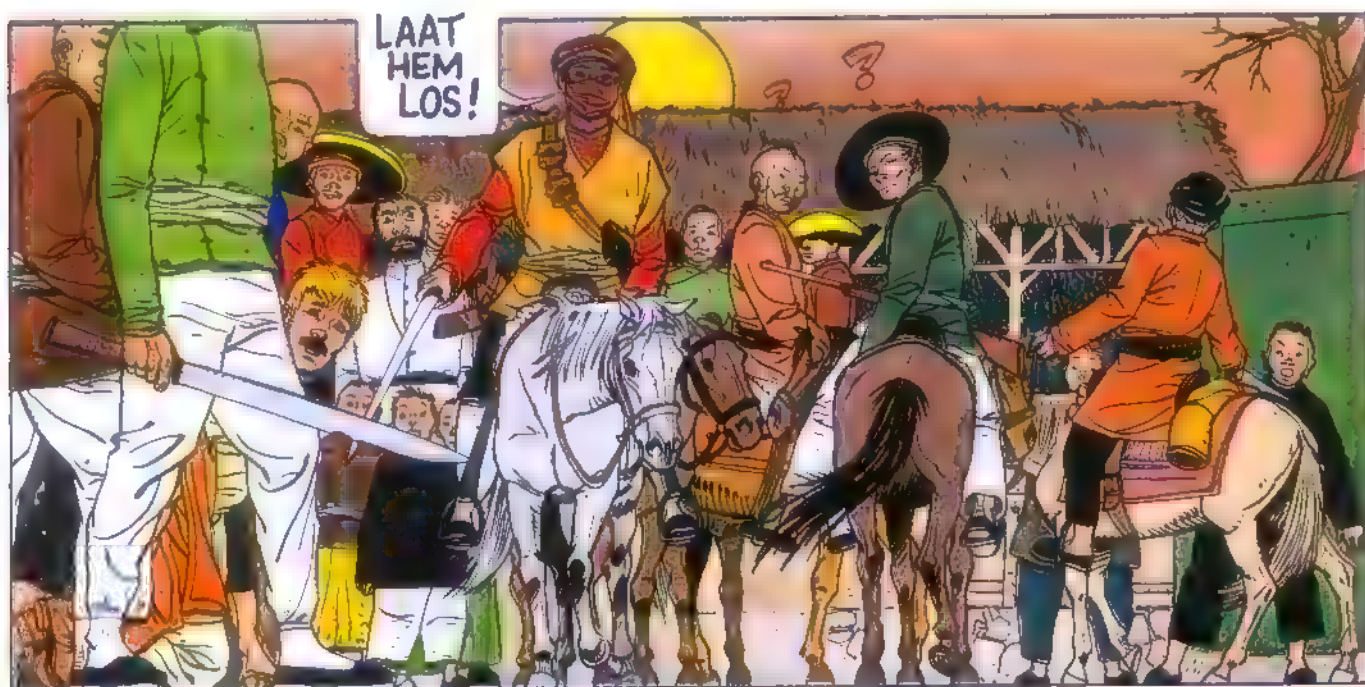
Reeks
Madila
Album 1



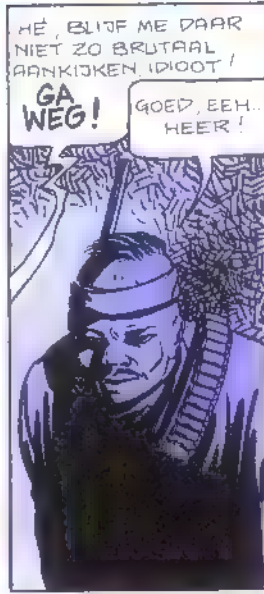
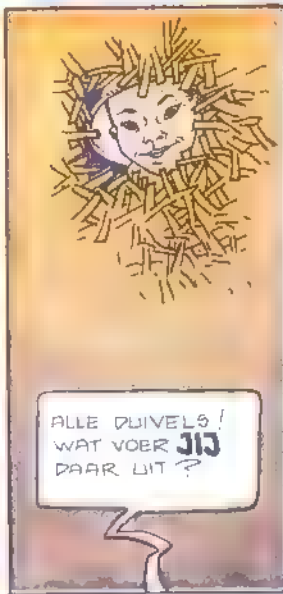
LOMBARD
UITGAVEN

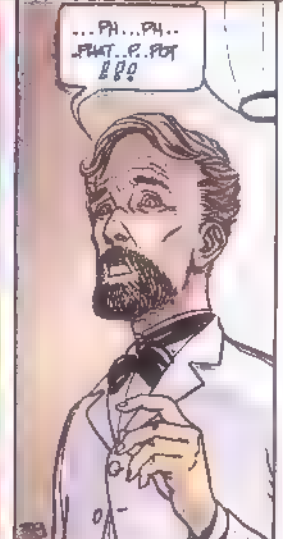
KAPITEIN SABEL

SAMENVATTING: Samu, Tournier en Sabel komen eindelijk toe bij de missiepost waar Tournier de functie van leraar moet vervullen. Pater Antoine vraagt Samu en Sabel niet te lang te treuzelen... Als Phat Pot het wist... Maar te laat zijn bende valt de missiepost aan...

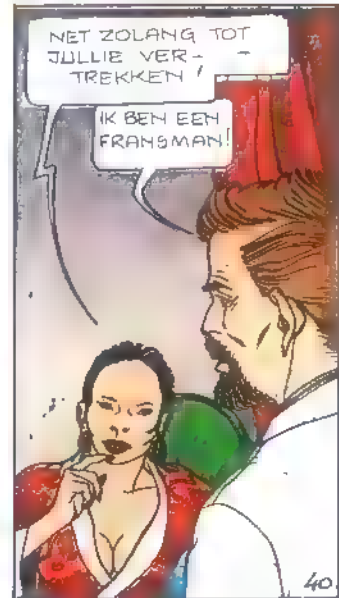
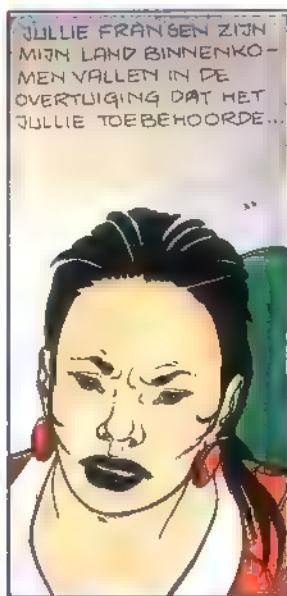
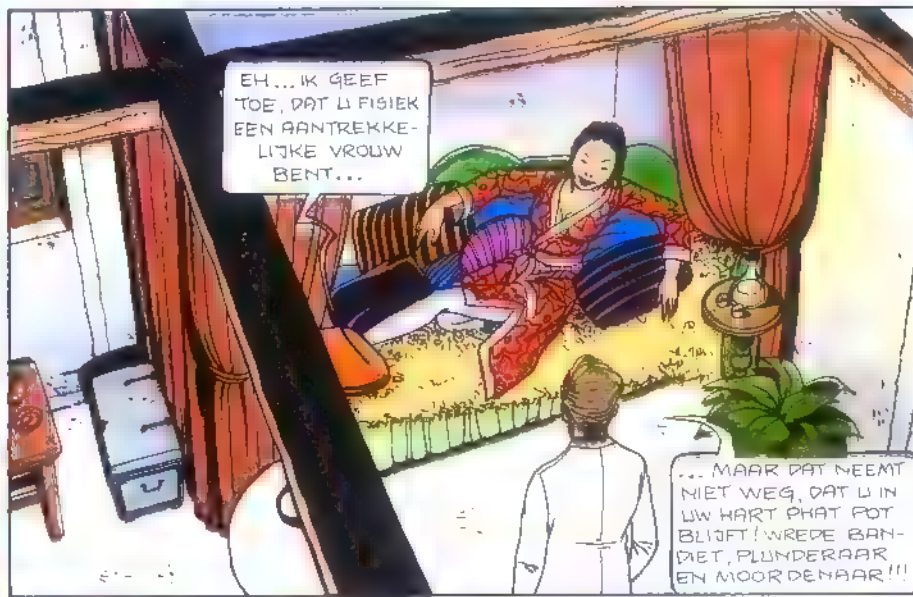
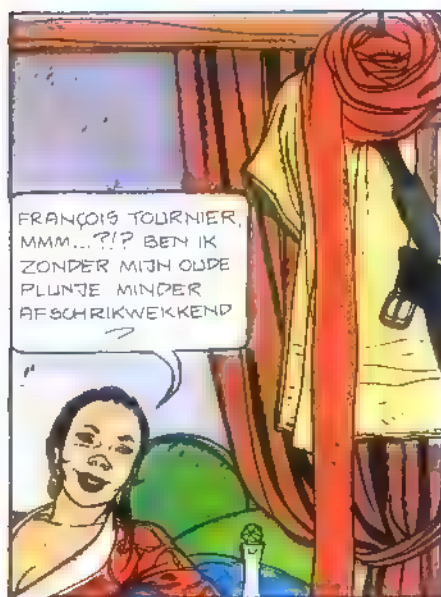


KAPITEIN SABEL OP DE MANDARIJNENROUTE





KAPITEIN SABEL





DAT IS PRECIES WAAROM IK
JOU WIL, FRANÇOIS TOURNIER!
KOM!

WACHT... JUFFR...
EH... PHAT POT IK
EH...

AAH! IK VERBIED JE MIT
VAN JE AF TE STUTEN. JE ZULT
JE ONDERWERPEN AAN MIJN WET!

NEE,
IK...

KIJK UIT, FRANÇOIS TOURNIER,
HET IS GEVAARLIJK OM TEGEN MIT
"NEE" TE ZEGGEN... VERGEET NIET,
DAT IK NU OVER JOUW TOEKOMST
BESLIS!

HET WAS NIET MIJN
BEDOELING U TE MISHAGEN, MAAR
WAT U WILT... IK VREES DAT U NIET
TEVREDEN ZULT ZIJN !!

**THIEN
ZÈ!**

HO, HO, WAT EEN
DRUKTE DAAR NAAST
DE SCHUUR. KIKK!... ZE
BRENGEN IEMAND VAN
UW BEDIENDEN NAAR
BUITEN, PATER ANTONIUS!

?

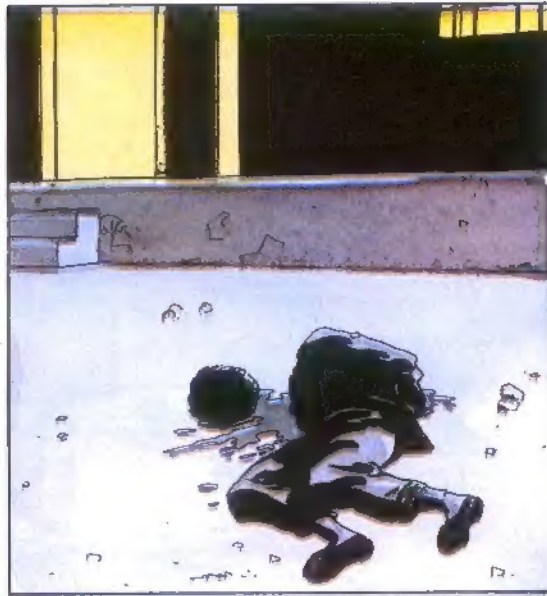
DAT IS TAM-LÉ.
MIJN GOD, WAT
BETEKEN'T DAT?

VERDORIE!!
KIKK DAAR
EENS...
EEN
VROUW!

TAM-LÉ!

KAPITEIN SABEL

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD!
UITGAVEN!
"DE VRACHT-
GOD!"



VERSCHRIK-
KELIJK...

VOORUIT,
TOURNIER
HOU OP MET
DE COMEDIE!



IK... IK
BEGRIJP
HET NIET...

IK HELP JE
WEL. WE
HEBBEN DE
HELE NACHT!

IK VERDACHT JE AL EEN TIJD, WANT JE HOU-
DING INTRIGEERDE ME VANAF HET BEGIN. ELKE
KEER ALS JE FLAUW VIEL, FOUILLEERDE IK JE,
MAAR JE HAD ER ALTIJD VOOR GEZORGD
DAT JE ALLES IN JE TAS HAD OPGEBOURG
EN DE SLEUTEL GOED HAD VERBODT. MAAR JE
HEBT EEN FOULT GEMAAKT...



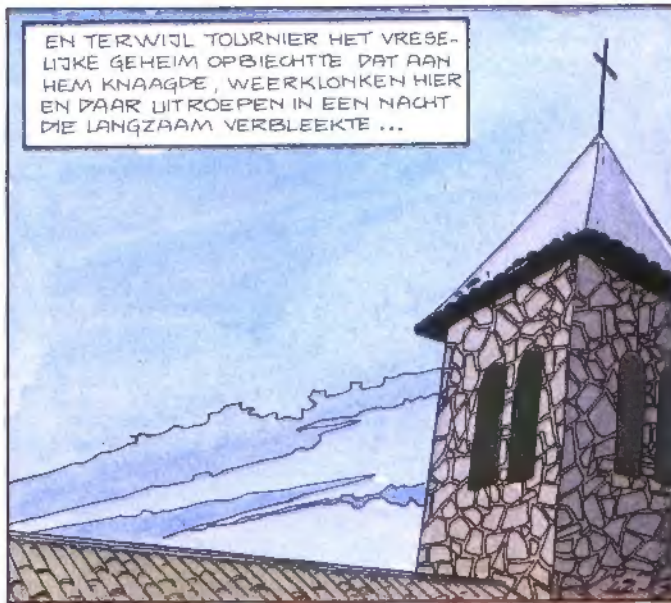
...HOE KUN JE EEN
PORTEFELIJE VERLIE-
ZEN DIE JE NOOIT BIJ
JE HEBT GEDRAGEN!



OKAY, IK ZAL ALLES VERTELLEN,
KAPITEIN, MAAR GEEF ME ALSTU-
BLIEFT DE TIJD OM HET DE ANDEREN
TE BEKENNEN...

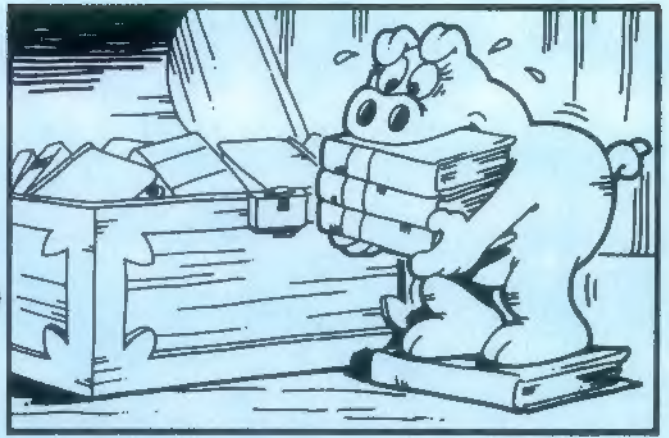


EN TERWIJL TOURNIER HET VRESE-
LIJKE GEHEIM OPBIECHTE DAT AAN
HEM KNAAGDE, WEERKLONKEN HIER
EN DAAR UITROEPEN IN EEN NACHT
DIE LANGZAAM VERBLEEKTE ...



wordt vervolgd

OP DE BOERDERIJ





Dupa

DOMMEL

